

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

DİJİTAL MÜZE VE ARŞİVLEMENİN
SANAT EĞİTİMİNE KATKILARI

Kutsal BÜTE
(Yüksek Lisans Tezi)

İstanbul, 2023

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

DİJİTAL MÜZE VE ARŞİVLEMENİN
SANAT EĞİTİMİNE KATKILARI

CONTRIBUTIONS OF DIGITAL MUSEUM AND
ARCHIVING TO ART EDUCATION

Kutsal BÜTE
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Doç. Dr. Hüseyin Avni ÖZTOPÇU

İstanbul, 2023

**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2023**

ETİK BEYAN

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım çalışmamda;

- Sunduğum bilgileri, dokümanları ve verileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Çalışmamda yararlandığım eserlerin tamamına atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Elde ettiğim verilerde ve sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı bildirir, aksi bir durumda aleyhimde doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Kutsal Bute

ÖNSÖZ

Bu araştırma dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine olan katkılarını derinlemesine inceleyerek, öğrencilere, sanat eğitimcilerine ilham verici bir kaynak sunmayı amaçlamaktadır.

Sanat eğitiminde ortaya çıkan eserlerin geleneksel yöntemlerle arşivlenmesi kendinden bir sonraki dönem öğrencilerinin çalışmalara erişimini zorlaştırmaktadır ve çoğu sanat okulunda bir önceki döneme ait eserlere erişim çok kısıtlı kalmaktadır.

Sanat eğitimi için dijital müze ve arşivlemenin sağlayacağı faydaları özetleyecek olursak. İlk olarak, öğrencilerin sanat eserlerine kolay ve hızlı bir şekilde erişilebilmesini sağlayacaktır. Sanat eğitimindeki eserler için düşünülen dijital arşivleme yöntemiyle erişilebilirliği teknolojik yaklaşımla daha kolay kılıp gelişme aşamaları daha tutarlı incelenebilecektir. Artık sınırlı bir coğrafyaya bağlı kalmadan, öğrenciler farklı bölgelerde ve dönemlerde sanat eğitimi alan ya da almış, tüm sanat eğitimi süreci hakkında bilgi sahibi olabileceklerdir. Dijital arşivleme, saklanacak ve yayınlanacak öğrenci çalışmalarının sanat eğitimi sürecindeki, teknikleri ve döneminde nasıl bir yaklaşımla hazırlandıkları hakkında zengin bir kaynak sunacaktır. Bu da öğrencilerin sanatın evrimini anlamalarını ve çeşitli perspektiflerden bakmalarını sağlayacaktır. İkinci olarak, dijital müze ve arşivleme, etkileşimli öğrenmeyi sunar. Öğrenciler, sanat eserlerini 360 derece görüntüleyebilir, yakınlaştırabilir ve ayrıntılara odaklanabilir. Ayrıca, öğrenci çalışmaları hakkında bilgi edinmek, eserlerin yapım süreci ve eser üzerindeki teknik materyalleri keşfederek interaktif bir öğrenme gerçekleştirebilirler. Sürekli gelişim içinde olduğumuz dijitalleşme bu sayede sanat eğitimi için oldukça verimli bir noktadan fayda sağlayacak ve yakın geçmişimizle aramızdaki bağı sağlamlaştıracaktır.

Araştırmamda bana desteklerini esirgemeyen Sayın Dr. Öğr. Üyesi H. Avni Öztöpcü'ya, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Doksanoglu'na ve görüşme sürecinde destek olan tüm katılımcılara teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Kutsal Büte

ÖZET

DİJİTAL MÜZE VE ARŞİVLEMENİN SANAT EĞİTİMİNE KATKILARI

Kutsal BÜTE

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Avni ÖZTOPÇU

Eylül, 2023

Bu araştırma, sanat eğitiminde dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkılarını incelemeyi amaçlamaktadır. Dijital sanat müzeleri ve arşivlemeler, sanat eserlerinin dijital olarak koleksiyonlanması, depolanması ve erişilebilir hale getirilmesi amacıyla geliştirilen çevrimiçi platformlardır. Bu çalışma, dijital müze ve arşivlerin sanat eğitiminde öğrencilerin öğrenme deneyimlerini nasıl zenginleştirebileceğini ve sanatın daha geniş bir kitleye ulaşmasına nasıl yardımcı olabileceğini araştırmaktadır. Tezin yöntemi, mevcut literatür üzerinde derinlemesine bir inceleme ve sanat eğitimcileri ve dijital müze uzmanları ile yapılan mülakatlardan oluşmaktadır. Sonuçlar, dijital müze ve arşivlerin sanat eğitimine önemli katkılar sağladığını ve öğrencilerin sanat eserleriyle etkileşimlerini artırdığını göstermektedir. Görüşmelerin daha kapsamlı olması adına öğrenciler ve mezunlarla kısa soruluk görüşler toplanmış ve çıktılarıyla birlikte bu araştırmada ek halinde sunulmuştur. Bu araştırma, dijital müze ve arşivleme teknolojilerinin sanat eğitimindeki potansiyelini vurgulamakta ve öğretmenlere, öğrencilere ve diğer paydaşlara dijital kaynakları nasıl etkili bir şekilde kullanabileceklerine dair rehberlik sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Müze, Sanat Eğitimi, Dijital Müzeler, Sanat, Güzel Sanatlar Eğitimi, Müzecilik, Sanat Eğitimi Müzeleri

ABSTRACT

DIGITAL, MUSEUMS AND ARCHIVES CONTRIBUTIONS TO ART EDUCATION

Kutsal BÜTE

Master Thesis, Department of Education Fine Arts

Supervisor: Dr. Hüseyin Avni ÖZTOPÇU

September, 2023

This research aims to examine the contributions of digital museums and archiving to art education. Digital art museums and archives are online platforms developed to digitally collect, store and make accessible works of art. This study explores how digital museums and archives can enrich students' learning experiences in art education and help art reach a wider audience. The methodology of the thesis consists of an in-depth review of existing literature and interviews with art educators and digital museum experts. The results show that digital museums and archives make significant contributions to art education and increase students' engagement with artworks. In order to make the interviews more comprehensive, short questionnaires were collected from students and alumni and are presented as an appendix in this research. This research highlights the potential of digital museum and archiving technologies in art education and offers guidance to teachers, students and other stakeholders on how to use digital resources effectively.

Keywords: Art Museum, Digital Museum, Art, Fine Arts Education, Museology, Art Education Museum

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
Fotoğraf Listesi	vii
Tablo Listesi	vii
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Tanımlamaları	3
Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitime katkıları ele alınacağından sanat eğitime getirilen tanımlamaların bir kısmını paylaşmakta yarar vardır	3
1.1.1. Sanat Eğitimi	3
1.1.2. Dijital Müze	5
1.1.3. Dijital Arşivleme	7
1.1.4. Sanat Envanteri	8
1.1.5. Dijital Koleksiyonlar.....	9
1.2. Amaç	9
1.2.1. Alt Amaç.....	13
1.2.2. Araştırmanın Önemi.....	14
1.2.2.1. Öğrenci Çalışmalarının Kullanımı ve Korunmaya İhtiyaç:.....	15
1.2.2.2. Kırılgan Çalışmalara Erişim ve Taşıma Kolaylığı:	16
1.2.2.3. Çalışmaların Erişimi ve Kullanım Alanının Genişletilmesi:	16
1.2.2.4. Alışılmadık Konu Alanlarını Tamamlama:	16
1.2.2.5. Sanat Öğrencileri ve Sanat Eğitimcileri:.....	17
1.2.2.6. Yaratıcılık ve Sanatsal Gelişim.....	17
1.2.2.7. Sanat Topluluğu ve Sanatseverler:	17
1.2.2.8. Sanat Galerileri ve Sergiler:	17
1.2.2.9. Sanat Eğitim Kurumları ve Programları:.....	18
1.2.2.10. İşverenler ve İş Olanakları:	18
1.2.2.11. Dijital Müze ve Arşivlemenin Faydaları:.....	18
1.2.3. Araştırma Konusunun Sınırlılıkları.....	19
1.2.3.1. Hayata Geçirilmesi Sınırlılıkları:	20
1.2.4. Araştırmanın Varsayımları.....	21
1.2.4.1. Dijital Müze ve Arşivlemenin Önemi	22
1.2.4.2. Sanat Eğitimi ve Dijital Müze	22

BÖLÜM 2	23
2.1. Araştırmada Kullanılan Yöntem	23
2.2. Araştırma Modeli	24
2.2.1 Örnek 1: Ders Belgeliği.....	24
2.2.2. Örnek 2: The Cooper Union Üniversitesi Öğrenci Koleksiyonları	26
2.2.3. Örnek 3: Google Arts & Culture	26
2.2.4. Örnek 4: Artstor	27
2.2.5. Kapsam ve İçerik:	28
2.2.6. Kullanıcı Deneyimi:.....	28
BÖLÜM 3	33
3.1. Dijital Arşivleme Süreci:	33
3.2. Dijitalleştirme Projelerini Planlamak ve Hayata Geçirmek	34
3.2.1. Dijital Görüntüleme Standartları.....	36
3.2.2. Proje Yönetimi	37
3.2.3. Liderlik.....	38
3.2.4. İletişim	38
3.2.5. Dijital Müze ve Arşivlemenin Uygulanması.....	39
• Eğitim Materyalleri ve Öğretmen Kaynakları:	40
3.2.6. Web Tabanlı Erişim:	41
3.2.7. Mobil Uygulamalar:.....	41
3.2.8. Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmış Gerçeklik (AR):	41
3.2.9. Çevrimiçi Kataloglar ve Veritabanları:.....	42
3.2.10. Sanal Turlar ve Videolar:	42
3.3. Dijital Müze ve Arşivleme de Kullanıcı Deneyimi	42
3.3.1. Kategorizasyon ve Etiketleme:.....	42
3.3.2. Arama ve Filtreleme Seçenekleri:	43
3.3.3. Sanal Turlar ve Gezinme:	43
3.3.4. Etkileşimli Özellikler:	43
3.4. Dijital Müze ve Arşivlemenin Kurum ile Uyumu	43
3.4.1. Erişilebilirlik ve Kitlelere Ulaşma:.....	44
3.4.2. Eğitim ve Araştırma:.....	44
3.4.3. Koruma ve Arşivleme:	44
3.4.4. Yenilikçilik ve Teknolojik Gelişim:.....	44
3.4.5. İletişim ve Toplumsal Etki:	44
3.5. Dijital Müze ve Arşivlemede Süreç Değerlendirmesi	45
KAYNAKÇA	47
EKLER	51

Fotoğraf Listesi

FOTOĞRAF 1: DERS BELGELİĞİ	29
FOTOĞRAF 2: DERS BELGELİĞİ	29
FOTOĞRAF 3: THE COOPER UNION ÜNİVERSİTESİ	30
FOTOĞRAF 4: THE COOPER UNION ÜNİVERSİTESİ	30
FOTOĞRAF 5: GOOGLE ARTS & CULTURE	31
FOTOĞRAF 6: GOOGLE ARTS & CULTURE	31
FOTOĞRAF 7: ARTSTOR	32
FOTOĞRAF 8: ARTSTOR	32

Tablo Listesi

TABLO 1: SAYISALLAŞTIRMA ÖNERİLERİ	37
TABLO 2: DOSYA BİÇİMLERİ	37

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Her araştırma fazında olduğu gibi bu araştırmada da bir uygulamanın daha efektif hale bürünmesi ve çağına uygun bir yapıya gelmesi için iyileştirilmesi gereken konular ele alınacak ve bu iyileştirmenin nasıl uygulanacağı hakkında örnekler üzerinden öneride bulunulacaktır. Araştırmanın asıl konusuna geçmeden önce karşılaşılan ve Türkiye'deki sanat eğitiminde iyileştirilme ihtiyacı olan bazı konular olduğunu ve bu durumların araştırma öncesinde incelenip içselleştirilmesi araştırma konusuna hiç şüphesiz destek olacaktır. İşte bu incelemelerden elde edilen ve araştırmamıza katkısı olacak veriler:

- Yaratıcılığa ve bireysel ifadeye yeterli vurgu yapılmaması: Sanat eğitiminde yaratıcılığın ve bireysel ifadenin teşvik edilmesi önemlidir. Ancak bazı durumlarda, Türkiye'deki sanat eğitimi daha çok teknik becerilerin öğretilmesine odaklanırken öğrencilerin kendi özgün ifadelerini geliştirmelerine yeterli önem verilmemektedir.
- Eleştirel düşünme ve görsel okuryazarlık becerilerine yeterli vurgu yapılmaması: Sanatın anlaşılması ve değerlendirilmesi için eleştirel düşünme becerileri ve görsel okuryazarlık önemlidir. Türkiye'deki sanat eğitimi programlarında bu alanlara yeterli vurgu yapılmaması, öğrencilerin sanat eserlerini analiz etme ve yorumlama becerilerini geliştirmelerini engelleyebilir.
- Çok disiplinli yaklaşımların eksikliği: Sanat, diğer disiplinlerle de bağlantılı bir alandır. Fakat Türkiye'deki sanat eğitimi programlarında genellikle disiplinlerarası veya çok disiplinli çalışmalara yeterli önem verilmemektedir. Bu da öğrencilerin sanatı sadece izole bir alan olarak görmelerine ve diğer disiplinlerle entegre etme fırsatını kaçırmalarına neden olabilir.
- Güncel sanat akımlarının yeterli şekilde ele alınmaması: Sanat sürekli olarak evrim geçiren bir alandır ve güncel sanat akımları da sürekli ortaya çıkar. Türkiye'deki sanat eğitimi programlarında güncel sanat akımlarının yeterli şekilde ele alınmaması,

öğrencilerin çağdaş sanat dünyasını takip etmelerini ve yeni trendleri keşfetmelerini engelleyebilir.

- Sanat eğitimi fırsatlarının eşitsiz dağılımı: Sanat eğitimine erişim, Türkiye'de bazı bölgelerde daha sınırlı olabilir. Sanat eğitimi fırsatlarının eşit şekilde dağıtılmaması, potansiyel yetenekleri olan öğrencilerin bu alanda gelişme şansını kaçırmalarına yol açabilir.

Bu eksikliklerin ele alınması için sanat eğitim programlarının revize edilmesi, yaratıcılığa ve bireysel ifadeye daha fazla vurgu yapılması, eleştirel düşünme ve görsel okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi, disiplinlerarası yaklaşımlara ve güncel sanat akımlarına daha fazla yer verilmesi, sanat eğitimi fırsatlarının daha geniş kitlelere ulaştırılması gibi adımlar atılabilir.

Ülke genelinde her sanat eğitimi alan birey ne yazık ki eşit bir şekilde aynı imkanlara sahip olamadıkları için sanat eğitiminde kopuk bir yapının oluşmasına neden olmaktadır. Öğrenciler hem ülkenin genelinde verilen sanat eğitimi konusunda hem de eğitim gördükleri sanat okullarında kendilerinden bir kaç yıl öncesinde neler hazırlandığı ne gibi sanat eserleri üretildiğini ve ne tür araştırmalar yapıldığından haberleri olmadan sanat eğitimlerini tamamlayabiliyorlar.

Bu eksikliği gidermek adına sanat eğitimi veren kurumlar için dijital arşivleme ve yıl içerisinde yapılan sergilerin dijital bir müzede olduğu gibi online ortamlarda da erişilebilirliğini sağlayarak yakın geçmişimizle aradaki bu kopukluğu gidermek ya da diğer bir deyişle eğitim sürecindeki iletişimin bir bütünlük sağlayarak kendinden bir sonraki nesile aktarımı planlanmaktadır. Aynı zamanda dijital ortama alınan eserlerin halka açık bir şekilde erişim imkanı sunması ülke genelinde sadece sanat eğitim kurumlarından eğitim alanları değil de bu kurumların dışında sanat eğitimi alan bireylerin de farklı bakış açılarına ve örneklere erişim imkanını artırarak eşitlik ilkesine katkı sağlamış olacağı düşünülmektedir. Benzer problemler yaşayan ve bu konulara çok daha önceden eğilerek çözümler üreten Amerika'daki The Cooper Union üniversitesine litaretür taraması sırasında ulaşılmıştır. Üniversite ile irtibata geçip, kurulum aşaması ve tüm süreçleri hakkında birçok veri alınmış ve teze kaynak noktasında çok yararlı bilgiler toplanmıştır.

1.1. Araştırmanın Tanımlamaları

Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkıları ele alınacağından sanat eğitimine getirilen tanımlamaların bir kısmını paylaşmakta yarar vardır.

1.1.1. Sanat Eğitimi

Sanat eğitiminin farklı tanımları ve birçok hedefi vardır. Sanat eğitiminin tanımı farklı coğrafyalarda ve kurumlarda nüanslar taşısa da, bütün tanımlamaların ortak paydası sanat eğitiminin “güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitim” olduğudur. Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkıları ele alınacağından sanat eğitimine getirilen tanımlamaların bir kısmını paylaşmakta yarar vardır.

Ünlü sanat tarihçisi Herbert Read’e göre sanatın en basit ve kullanılan tanımı, hoşya giden biçimler yaratma çabasıdır. Bu biçimler bizim güzellik duygumuzu okşar ve güzellik duygumuzu okşayan da duygularımız arasındaki biçim bağlantılarının birliği ve ahengidir. Yine Read “sanat” sözcüğünün daha çok “plastik” veya “görsel” sanatlara bağlandığını, ancak edebiyat ve musiki sanatlarını da içine alan tüm sanatları kapsayan geniş bir tanım olarak ele alınması gerektiğini savunur (Read, 1960: 21-22). Sanat bir anlatım aracıdır; dil ifade için nasıl mürekkep, kağıt, baskı makinası v.b. kullanıyorsa sanat da kendi malzemesiyle birçok mesajlar taşır. Başlıca sanat faaliyetlerinin hepsi de bize bir şeyler anlatmaya çabalar. Evrensel olan şeyler, insan veya sanatın kendisi hakkında başka şeyler anlatır. Sanat aynı zamanda bir bilgi tarzıdır ve sanat dünyası, bilim ya da felsefe dünyasındaki bilgiler kadar değerli, insana yararlı bilgilerdir. Onu, öteki bilgi tarzlarıyla paralel tuttuğumuzda durum budur, fakat insanın çevresini anlamasında bu bilginin insanlık tarihinde tuttuğu yer ötekilere göre bambaşkadır (Read, 1981: 8).

Bütün sanatları ve bu sanatların birbiriyle ilişkisini düşünsel boyutta, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında inceleyen kuramsal çalışmalara “Güzel Sanatlar Eğitimi” denir. Görsel sanatlar, resim, heykel, mimarlık, grafik sanatlar, endüstri tasarımı, uygulamalı sanatlar, sinematografi, fotoğrafı, tekstil, moda tasarımı, seramik, bilgisayar

sanatı gibi geniş bir alanı kapsar. Bu dalların tümüyle ilgili olarak okul öncesinden yüksek öğrenime kadar her aşamadaki sanat eğitimi ve öğretimiyle ilgili kuramsal ve uygulamalı çalışmalara “Görsel Sanatlar Eğitimi” ya da yalnız “Sanat Eğitimi” diyebiliriz. Müzik, edebiyat, bale, tiyatro, opera gibi sanat dalları ile ilgili eğitim ve öğretim, müzik eğitimi, bale eğitimi diye tanımlanabilir (Kırıçoğlu, 2002:2). Dar anlamda sanat eğitimi okullardaki Resim-İş derslerini tanımlar. Yetişkin eğitiminden çok, yetişmekte olanların genel eğitim süreci içinde ele alınır (San, 1983: 19). Oysaki sanat eğitimi tanımı okullarımızda çocukların kendilerini farklı şekillerde ifade edebilecekleri ifade tarzlarının tümünü karşılamalıdır (resim, müzik, drama, tiyatro).

Sanat eğitimi, yalnızca bu alanda yeteneği olan çocukların değil, bütün çocukların gelişimine katkıda bulunur. Kuşkusuz pek çok alanda olduğu gibi, sanatta da gerek genetik gerek çevresel koşullara bağlı olarak bazı çocukların sanata daha yatkın, bazılarının da daha az ilgi gösterdiği bilinmektedir. Fakat bu farklılık sanatın yalnızca yetenekli olan çocukların eğitiminde kullanılacağı anlamına gelmez. Sanat; görme, anlama, deneyim ve yaratma süreci olarak bu alanda kapasiteleri sınırlı olanlar için de gerekli bir derstir. Eğitim bu bağlamda kapasiteleri sanatsal yetiye dönüştürmek için yapılır.

Ulusal Sanat Eğitimi Derneği (National Art Education Association - NAEA): NAEA, sanat eğitimini "öğrencilerin sanatsal ifade yeteneklerini geliştirmek, görsel anlatım, eleştirel düşünme, kültürel anlayış ve estetik değerlendirme becerilerini kazandırmak amacıyla sanat malzemeleri, teknikler ve kavramlarını kullanarak yapılan öğretim" olarak tanımlamaktadır.

Sanat Eğitimi Araştırmaları Dergisi (Journal of Art Education Research): Bu dergide yapılan bir araştırmada, sanat eğitimi "öğrencilerin yaratıcı düşünme, görsel okuryazarlık, estetik değerlendirme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi hedefleyen bir süreç" olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanımlar, sanat eğitiminin bireylerin yaratıcılığını geliştirmek, estetik anlayışlarını genişletmek, görsel anlatım ve eleştirel düşünme becerilerini desteklemek gibi amaçları olduğunu vurgulamaktadır. Sanat eğitimi, öğrencilere sanat malzemeleri, teknikler,

kavramlar ve sanat tarihi gibi temel bilgileri sağlayarak sanatsal ifade yeteneklerini geliştirmelerine olanak tanır. Ayrıca sanat eğitimi, kültürel mirası anlama ve değerlendirme, toplumla etkili iletişim kurma ve bireysel ifade özgürlüğünü destekleme gibi önemli hedefleri de içerir.

1.1.2. Dijital Müze

Dijital medyanın kültürel miras sektörü üzerindeki etkisi yaygın ve derin olmuştur. Bugün müzeler, koleksiyonlarını yönetmek için yeni teknolojilere güveniyor. Yeni medya, sergi alanlarının içine yerleştirilmiştir ve çevrimiçi etkinlikleri, sitedeki fiziksel varlıkları kadar önemlidir. Ancak 'dijital miras' (uygulama alanı ve çalışma konusu olarak) tek bir yerde mevcut değildir. Kanıt tabanı karmaşık, çeşitli ve dağınıktır ve içeriği birden fazla kanal aracılığıyla, çeşitli ortamlarda, sayısız yerde ve farklı yazı türlerinde mevcuttur.

Dijital Çağda Müzeler, herhangi bir öğrenci veya dijital miras uygulayıcısı için kışkırtıcı ve ilham verici bir rehberdir. (Ross Parry, Routledge, 2010)

Dijital teknolojilerin hızlı gelişimiyle birlikte, kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği için yeni fırsatlar ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, dijital müzeler, sanat eserlerinin, tarihi eserlerin ve diğer kültürel içeriklerin sanal ortamda sergilenmesini sağlayan çevrimiçi platformlar olarak ortaya çıkmıştır. Bu tezde, dijital müzelerin ne olduğunu ve nasıl çalıştığını anlatarak, öğrencilere, öğretmenlere, sanatseverlere ve araştırmacılara sanal ortamda müze deneyimi sunmanın önemini vurgulamaktayız.

Dijital müzeler, sanat eserlerini, tarihi eserleri veya diğer kültürel içerikleri sanal ortamda sergilemek ve erişilebilir kılmak için kullanılan çevrimiçi platformlardır. Bu platformlar, ziyaretçilere sanal bir müze deneyimi sunarak, zaman veya coğrafi kısıtlamalar olmaksızın sanat eserlerini keşfetme imkanı sağlar. Dijital müzeler, yüksek çözünürlüklü görüntüler, etkileşimli özellikler, 360 derece gezinti seçenekleri ve sanal rehberlik gibi teknolojik araçları kullanarak ziyaretçilere gerçekçi ve etkileşimli bir deneyim sunar.

Dijital Müzelerin Özellikleri:

- Erişilebilirlik: Dijital müzeler, herkesin sanat eserlerine veya müzelere internet üzerinden erişebilmesini sağlar. Bu, engelleri ortadan kaldırır ve sanatın geniş kitlelere ulaşmasını sağlar.
- Sanal Deneyim: Dijital müzeler, ziyaretçilere sanal olarak sanat eserlerini inceleme ve müzeleri keşfetme imkanı sunar. Sanat eserlerini yakından inceleyebilir, etkileşimli öğrenme deneyimleri yaşayabilir ve bazı durumlarda sanat eserlerini 360 derece döndürebilirsiniz.
- Eğitim ve Araştırma: Dijital müzeler, öğrenciler, araştırmacılar ve sanatseverler için önemli bir kaynak haline gelir. Sanat eserleri hakkında bilgi edinmek, tarihi ve kültürel araştırmalar yapmak veya sanat akımlarını öğrenmek için dijital müzelerden faydalanılabilir.
- Sanat Eserlerinin Korunması: Dijital müzeler, sanat eserlerini koruma ve restorasyon süreçlerinde önemli bir rol oynayabilir. Sanal ortamdaki yüksek çözünürlüklü görüntüler, sanat eserlerinin belgelenmesi, korunması ve gelecek nesillere aktarılması için değerli bir kaynak oluşturur.
- Yenilikçi Sergileme Yöntemleri: Dijital müzeler, yenilikçi sergileme yöntemleri kullanarak sanat eserlerini etkileyici bir şekilde sunabilir. Örneğin, sanat eserlerinin etkileşimli animasyonlarla canlandırılması veya sesli rehberlik gibi özellikler, ziyaretçilere daha zengin bir deneyim sunar.

Dijital müzeler, sanatseverlere ve araştırmacılara sanal ortamda müze deneyimi sunmanın önemli bir yoludur. Erişilebilirlik, sanal deneyim, eğitim ve araştırma imkanları, sanat eserlerinin korunması ve yenilikçi sergileme yöntemleri gibi özellikleri sayesinde dijital müzeler, kültürel mirası koruma ve yayma açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Dijital müzelerin teknolojik gelişmelerle birlikte daha da ilerleyeceği ve daha zengin deneyimler sunacağı öngörülmektedir.

1.1.3. Dijital Arşivleme

Dijital arşivleme, fiziksel belgelerin dijital formata dönüştürülerek elektronik ortamda saklanması ve yönetilmesi işlemidir. Bu süreç, belgelerin dijitalleştirilmesi, indekslenmesi, metaveriyle zenginleştirilmesi ve uzun vadeli korunması gibi adımları içerir. Dijital arşivleme, kurumların ve organizasyonların değerli ve önemli bilgileri güvenli, erişilebilir ve sürdürülebilir bir şekilde saklamalarını sağlar.

Dijital arşivleme, birçok alanda kullanılan ve önemli bir ihtiyaca cevap veren bir uygulamadır. Kültür ve sanat kurumları, tarihi belgelerin, sanat eserlerinin, fotoğrafların, ses kayıtlarının, videoların ve diğer dijital içeriklerin korunması ve erişilebilir hale getirilmesi için dijital arşivleme yöntemlerini kullanırlar.

Dijital arşivleme, fiziksel belgelerin dijital formata dönüştürülerek elektronik ortamda saklanması ve yönetilmesini ifade eder. Bu tezde, dijital arşivleme sürecinin önemi, kullanım alanları ve mevcut zorluklar ele alınmaktadır. Ayrıca, dijital arşivleme teknolojilerinin hızla geliştiği ve dijital dönüşümün kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği açısından kritik bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Ayrıca, dijital arşivleme projelerinin başarı faktörleri, sürdürülebilirlik ve uzun vadeli koruma konuları da tartışılmaktadır. (Smith, J. 2022)

Dijital dönüşüm çağıyla birlikte kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği yeni zorluklarla karşı karşıya kalmıştır. Fiziksel belgelerin, fotoğrafların, ses kayıtlarının, videoların ve diğer kültürel miras unsurlarının dijital formatta kaydedilmesi ve yönetilmesi, bu önemli bilgilerin gelecek nesillere aktarılmasını ve daha geniş kitlelere sunulmasını sağlamaktadır. Bu noktada, dijital arşivleme çözümleri, kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği için etkili bir çözüm sunmaktadır.

Dijital arşivleme, kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği için önemli bir çözümdür. Bu süreç, fiziksel belgelerin dijitalleştirilmesi, veri yönetimi, depolama, erişim ve dağıtım adımlarını içerir. Dijital arşivleme, kültürel mirasın korunmasını sağlarken, daha geniş kitlelere erişim ve işbirliği imkanı sunar. Bu sayede, kültürel mirasımızın sürdürülebilirliği ve değeri artırılır.

1.1.4. Sanat Envanteri

Sanat eserlerinin kaydedilmesi, korunması ve yönetimi, kültürel ve tarihi mirasın sürdürülebilirliği için kritik öneme sahiptir. Bu amaçla, sanat envanteri süreci kullanılarak sanat eserlerinin ayrıntılı bir kaydı oluşturulur ve yönetilir.

Sanat Eserlerinin Kaydı:

Sanat envanteri, bir koleksiyonun veya kurumun sahip olduğu sanat eserlerinin ayrıntılı bir kaydını tutmayı içerir. Bu kayıtlar, eserin adı, sanatçı adı, yapım tarihi, teknik detaylar, ölçüler, malzeme, durumu ve sahip olduğu diğer önemli özellikler gibi bilgileri içerir. Sanat envanteri, sanat eserlerinin kimliklerini ve özelliklerini belgeleyerek, onların takibini kolaylaştırır, araştırmalarda kullanılabilirliğini artırır ve sahip olduğu değeri korumasına yardımcı olur. Öğrenci çalışmaları için de benzer bir envanter oluşturulup arşivlemeyi daha ulaşılabilir kılınması düşünülmektedir.

Sanat Eserlerinin Korunması:

Sanat eserlerinin fiziksel ve duygusal değerlerinin korunması büyük önem taşır. Sanat envanteri süreci, eserlerin durumunu belirlemek ve olası hasar veya bozulmaları izlemek için bir temel oluşturur. Bu kayıtlar, eserlerin restorasyon ihtiyaçlarını tespit etmek, uygun depolama koşulları sağlamak ve koruyucu önlemleri almak için kullanılır. Ayrıca, sanat envanteri sayesinde eserlerin izlenmesi ve envanter kayıplarının önlenmesi de sağlanır.

Sanat Eserlerinin Yönetimi:

Sanat envanteri, sanat eserlerinin etkin bir şekilde yönetilmesini sağlar. Bu süreç, koleksiyonun büyüklüğüne ve çeşitliliğine bağlı olarak, dijital veritabanları, özel yazılımlar veya arşivleme sistemleri gibi teknolojik araçlarla desteklenir. Sanat envanteri sayesinde koleksiyonun hacmi, sanatçılar, dönemler, temalar veya malzemeler gibi çeşitli kategorilere göre sınıflandırılabilir. Bu da koleksiyonun analiz edilmesi, sergilenmesi veya araştırılması için değerli bir kaynak oluşturur.

Sanat envanteri, sanat eserlerinin kaydının tutulması, korunması ve yönetilmesi için kritik bir süreçtir. Bu süreç, sanat eserlerinin değerini korumasına, uzun ömürlü olmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına yardımcı olur. Teknolojik gelişmelerin de etkisiyle dijital sanat envanteri çözümleri, sanat kurumlarına ve koleksiyon sahiplerine daha verimli ve erişilebilir bir yönetim imkanı sunar. Bu sayede, sanat eserleri kültürel mirasımızın zenginliğini sürdürürken, öğrencilere, öğretmenlere, sanatseverler ve araştırmacılar da bu mirasa daha kolay ve etkili bir şekilde erişebilirler.

1.1.5. Dijital Koleksiyonlar

Dijital dönüşüm çağı, kültürel mirasın korunması ve erişilebilirliği için yeni bir boyut sunmaktadır. Fiziksel koleksiyonların dijitalleştirilmesi ve dijital koleksiyonların oluşturulması, kültürel mirası yeni ve daha geniş kitlelere sunma imkanı sağlamaktadır. Dijital koleksiyonlar, dijital nesnelerin, belgelerin, fotoğrafların, sanat eserlerinin ve diğer kültürel miras unsurlarının bir araya getirilerek dijital ortamda sunulduğu koleksiyonlardır. Bu araştırmanın bir sonraki aşamalarında, dijital koleksiyonların önemi, oluşturulması, yönetimi ve etkileri üzerine derinlemesine bir inceleme yapılacaktır.

Dijital koleksiyonlar, kültürel mirasın dijital dönüşüm çağında korunması, erişilebilirliği ve kullanımı için önemli bir araçtır. Bu koleksiyonlar, dijitalleştirme, veri yönetimi, depolama, erişim ve kullanıcı arayüzü gibi adımlarla oluşturulur. Dijital koleksiyonlar, kültürel mirasın korunması, geniş kitlelere erişim, eğitim ve araştırma imkanları, yaratıcılık ve işbirliği gibi bir dizi fayda sağlar. Dijital koleksiyonların oluşturulması ve yönetimi, kültürel mirasın sürdürülebilirliğini ve değerini artırır.

1.2. Amaç

“Her bilim insanı gibi, her sanatçıda kendisinden önce yaratılmış yapıtlarla yetişmektedir.

O ancak bu sayede yeni bir şey, daha önce varolmayan bir şey yaratabilir.”

(MENGÜŞOĞLU, T., 2017)

Bu ifade sanatın doğasına ilişkin bir gerçeği yansıtmaktadır. Sanatçılar, geçmişte yaratılmış eserlerden etkilenir ve onlardan ilham alır. Bu eserler, sanatçının zihninde yeni fikirlerin doğmasına ve yaratıcı sürecin başlamasına yardımcı olur. Sanatçılar, önceki eserlerin öğretilerini analiz eder, tekniklerini inceler ve yaklaşım veya temalardan etkilenir. Ancak bir sanatçı, orijinal ve benzersiz bir şey yaratmak istediğinde, kendisiyle özdeşleşen bir bakış açısı, ifade tarzı ve bir estetik yaklaşım geliştirmelidir. Bu, sanatçının kendi deneyimleri, duyguları, düşünceleri ve kişisel vizyonu birleştğinde, kendine özgü bir sanatsal ifade ortaya çıkacaktır. Sanatçılar, önceki yapıtlardan ilham alırken, bu eserlere kendi yaratıcılıklarını ve özgünlüklerini katarlar. Yeni bir şey yaratmak için mevcut kalıpları kırma cesaretine sahip olurlar ve kendilerini ifade etmek için farklı teknikler, malzemeler ve yaklaşımlar kullanırlar.

Bu nedenle, bir sanatçının yaratıcı süreci, kendisinden önceki yapıtlarla etkileşim içinde olmayı gerektirir. Bu etkileşim, sanatçının kendi tarzını geliştirmesini, özgünlük kazanmasını ve daha önce varolmayan bir şey yaratmasını katkı sağlar. Sanat, sürekli bir ilerleme ve dönüşüm sürecidir ve bu süreç, sanatçıların kendilerini geliştirmesine ve yeni bir şeyler ortaya koymasına olanak tanır.

Sanat eğitimi alan öğrenciler açısından da benzer bir husus gözlemlenebilir. Öğrenciler, geçmiş sanat eserlerinden ilham alır ve bu eserler, öğrencinin düşünsel ufkunu genişletmeye ve yaratıcı süreçlerini şekillendirmeye yardımcı olur. Kendi özgün ve benzersiz eserlerini üretmek isteyen bir öğrenci, kişisel bir bakış açısı, ifade tarzı ve estetik yaklaşım geliştirmelidir. Bu gelişimi sağlamak için, öğrenciler önceki dönemlerde yaratılmış eserleri inceleyerek kendi sanatsal kimliklerini oluştururlar. Erişim konusundaki önem, öğrencilerin kendi eğitim süreçlerinin öncesindeki sanat eserlerine sınırlı bir şekilde erişebildiklerinde, üretecekleri eserlerin de özgünlük açısından kısıtlandığı gerçeğinden kaynaklanır. Erişilebilirliği artırmak amacıyla, küresel çapta 2020 pandemisi gibi olaylarla birlikte öne çıkan dijital müzelerin, dijital platformlara aktarılması ve böylece daha hızlı ve kolay erişilebilir hale getirilmesi üzerine araştırmalarımızın odaklandığını ifade edebiliriz. Dijital müzeler ve arşivleme, sanatsal ve kültürel kaynaklara erişimi genişleterek, sanat koleksiyonlarını koruyarak ve öğrenme deneyimlerini geliştirerek sanat eğitiminde önemli

bir rol oynayacaktır. Dijital müzelerin ve arşivlemenin sanat eğitimine nasıl katkıda bulunduğunu elde edilen örnekler üzerinden birkaç başlıkta inceleyebiliriz.

Erişilebilirlik: Dijital arşivleme, sanat eserlerine her zaman ve her yerden erişilebilen çevrimiçi platformlar sağlayarak fiziksel engelleri ortadan kaldırır. Bu erişilebilirlik, farklı geçmişlere ve coğrafi konumlara sahip öğrencilerin, eğitimcilerin ve sanat meraklılarının başka türlü erişemeyecekleri sanat koleksiyonlarını keşfetmelerine ve bunlarla etkileşim kurmalarına olanak tanır. Kapsayıcılığı teşvik eder ve sanat eğitiminin herkese eşit bir şekilde ulaşmasını sağlar.

Güvenlik: Dijital arşivleme, öğrenci eserlerinin ve projelerinin korunmasını sağlar. Dijital ortama aktarılan eserleri çevresel faktörler nedeniyle bozulmaya karşı koruyabilir. Arşivleme ayrıca sanatı doğal afetlere, hırsızlığa veya kayba karşı da korur. Sanat eserlerini dijital formatta koruyarak, gelecek nesiller, bu eserlerden yararlanmaya ve bunları incelemeye devam edebilir.

Genişletilmiş Öğrenme Kaynakları: Dijital arşivleme, yüksek çözünürlüklü görüntüler, görsel-işitsel içerik, sanal sergiler, etkileşimli görüntüler ve eğitim makaleleri gibi çok sayıda eğitim kaynağı ve materyali sağlar. Bu kaynaklar, öğrencilerin belirli sanatsal akımları, stilleri, teknikleri ve sanat eserlerinin ardındaki hikayeleri daha derinlemesine incelemelerini sağlayarak geleneksel sanat eğitimi müfredatını tamamlayabilir. Öğrenciler, sanat anlayışlarını ve beğenilerini geliştirmek için ek materyallere erişebilirler.

Gelişmiş Etkileşim: Dijital platformlar, öğrencileri benzersiz şekillerde meşgul eden etkileşimli ve sürükleyici deneyimler sunar. Dijital ortamlara alınmış olan eserler çok kolay eklentiler ile farklı projelendirmelere açık olacaktır. Örneğin üç boyutlu sanat eserleri için dijital arşive AR eklentisi yapılarak bu eserlerin üç boyutlu incelemeleri de sağlanabilir. Sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) teknolojileri, kullanıcıların sanat eserlerini üç boyutlu alanlarda keşfetmelerini sağlayarak daha sürükleyici ve etkileşimli bir karşılaşma sağlar. Dijital araçlar ve etkileşimli özellikler aktif katılımı teşvik ederek öğrencilerin kendi sanatsal ifadelerini analiz etmelerini, yorumlamalarını ve yaratmalarını sağlayacaktır.

Küratörlük Olanakları: Dijital müzeler ve arşivler, öğrencilere kendi sergilerini veya koleksiyonlarını oluşturma fırsatları sunar. Öğrenciler, çevrimiçi platformlar aracılığıyla sanat eserlerini seçerek, bunları tematik olarak düzenleyerek ve sanat eserleri etrafında anlatılar oluşturarak sanal sergiler düzenleyebilirler. Bu uygulamalı deneyim, öğrencilerin eleştirel düşünme, küratöryel beceriler ve sanatsal süreç hakkında daha derin bir anlayış geliştirmelerini sağlar.

İşbirliği ve Küresel Bağlantılar: Dijital platformlar, dünya çapındaki öğrenciler, eğitimciler ve sanat profesyonelleri arasında işbirliğini ve bilgi paylaşımını kolaylaştırır. Sanat ve kültüre adanmış çevrimiçi topluluklar, forumlar ve sosyal medya platformları, diyalog, ağ oluşturma ve işbirliği için alanlar sağlar. Öğrenciler sanatçılar, küratörler ve akademisyenlerle bağlantı kurarak sanat anlayışlarını genişletebilir ve farklı bakış açıları hakkında içgörü kazanabilirler.

Belgeleme ve Araştırma: Dijital arşivleme, ayrıntılı meta veriler, açıklamalar ve bağlamsal bilgiler dahil olmak üzere sanat eserlerinin kapsamlı bir şekilde belgelenmesine olanak tanır. Bu veri zenginliği, araştırma çabalarını, sanat tarihi çalışmalarını ve disiplinler arası araştırmaları destekler. Akademisyenler, öğrenciler ve araştırmacılar, derinlemesine analiz, karşılaştırmalı çalışmalar ve diğer sanat kaynaklarıyla çapraz referans için sayısallaştırılmış koleksiyonlara erişebilirler.

Bu araştırmada önerilen dijital müze ve arşivleme için ülkemizde faaliyet gösteren bir örnek vardır. Ders BELGELİĞİ Müzesi, 2018 yılı muze.dersbelgeligi.com internet adresinde ders BELGELİĞİ öğrencileri ve mezunları tarafından kurulan sanal bir sanat eğitimi müzesidir. Sanal Müze, ders BELGELİĞİ öğrencilerinin aldıkları sanat eğitimine erişilebilir bir dijital ortam aracılığıyla belgelemek, sunmak ve Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Öğretmenliği Anabilim Dalı R8 Numaralı Resim Atölyesindeki sanat eğitimine katkı sağlamak amacıyla kurulmuştur. Ders BELGELİĞİ Müzesi'nde, 1995 yılından günümüze kadar uzanan bir sanat eğitiminin öğrenci çalışmaları yer almaktadır. Öğrenci çalışmalarının yanı sıra her yıl Resim-iş

Öğretmenliği Bölüm koridorlarında açılan Belgelik Sergileri ve R8 Numaralı Resim Atölyesi'nde bulunan sanat eğitimi objeleri de bu alanda yer almaktadır. Sanal Müze, ders BELGELİĞİ öğrencileri ve mezunları tarafından sürdürülen bir eğitim çalışması olmakla birlikte aynı zamanda kurulması planlanan ders BELGELİĞİ Müzesi'nin bir hazırlık çalışmasıdır.

Dijital müzeler ve arşivleme, sanat koleksiyonlarına erişimi artırarak, kültürel mirası koruyarak, çeşitli öğrenme kaynakları sağlayarak, katılımı teşvik ederek, küratöryel fırsatlar sunarak, küresel bağlantıları kolaylaştırarak araştırma ve belgelemeyi destekleyerek sanat eğitimine katkıda bulunur. Bu dijital araçlar ve platformlar, sanat eğitiminin kapsamını genişletiyor ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirdiğini ders BELGELİĞİ'nden gözlemleyebiliyoruz.

Bu araştırma amacı özetle, dijital müze ve arşivlerin, sanat eserlerinin dijital olarak koleksiyonlanması, depolanması ve erişilebilir hale getirilmesi amacıyla geliştirilen çevrimiçi platformlar olacaktır. Bu çalışma, dijital müze ve arşivlerin sanat eğitiminde öğrencilerin öğrenme deneyimlerini nasıl zenginleştirebileceğini ve sanatın daha geniş bir kitleye ulaşmasına nasıl yardımcı olabileceğini araştırmaktadır. Geçmişle kolaylıkla bağ kurulması kendinden önce ortaya konan sanat eserlerine daha rahat ve hızlı erişilmesi öğrencilerin ya da sanat eğitimcilerinin yaratıcılıklarına ve gelişimlerine büyük katkı sağlayacaktır.

1.2.1. Alt Amaç

Sanat eğitimi, her bireyin potansiyelini keşfetmesine ve kendini ifade etmesine olanak sağlayan önemli bir disiplindir. Sanat eğitimi, bireylerin yaratıcılığını, estetik anlayışını ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Ancak, ülke genelinde sanat eğitimine erişim konusunda fırsat eşitliği sorunları bulunmaktadır. Sanat eğitimi, bazı bölgelerde ve toplum kesimlerinde sınırlı kalabilmektedir. Ülke genelinde fırsat eşitliğini sağlamak, sanat eğitimine erişimi genişletmek ve potansiyel yetenekleri keşfetmek adına önemli bir hedef olmalıdır.

İlk olarak, sanat eğitimine erişimi kolaylaştırmak için ekonomik engelleri aşmak önemlidir. Bu, ekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde yaşayan bireylerin de sanat eğitimi sürecine katkı sunacaktır. Dijital müze ve arşivlemenin uygulama kısmında bu konu daha detaylı açıklanmıştır.

İkincisi, kaynak erişimi kısıtlı olan bölgelerdeki sanat eğitimi imkanlarını artırmak gerekmektedir. Sanat eğitimine büyük şehirlerde daha fazla kaynak ve fırsatlar varken, kırsal bölgelerde veya küçük yerleşim birimlerinde bu imkanlar sınırlı kalabilmektedir. Bu durumu dijital müze ve arşivleme ile büyük ölçüde ortadan kaldırıp öğrencilerin ülke genelinde yapılan çalışmalara ulaşması çok daha kolay olacaktır. Böylece, her bölgedeki öğrencilere sanat eğitimi sürecinde etkileşimli olarak gelişimlerine katkıda bulunabilecektir.

Üçüncü olarak, sanat eğitimi için toplumsal bilincin artırılması gerekmektedir. Sanatın değeri ve etkisi hakkında geniş kitleleri bilinçlendirmek, sanat eğitimine olan talebi ve destekleri artırabilir. Bu bağlamda, sanat etkinlikleri, sergiler, atölyeler ve sanatsal etkinliklere erişimi ne kadar kolaylaştırırsak bu süreçte daha etkili sonuçlar elde edebiliriz.

1.2.2. Araştırmanın Önemi

Dijital müze ve arşivler , sanat eğitimi sürecinde yüklenen öğrenci çalışmalarına herhangi bir zamanda ve herhangi bir yerden erişim imkanı sağlarlar. Bu, sanat eğitimi için önemli bir fırsat sunar ve öğrencilerin öğrenci çalışmalarını daha yakından inceleyerek anlamalarını ve analiz etmelerini olanak tanır. Dijital müzeler ve arşivler, kullanıcılarına etkileşimli deneyimler sunar. Öğrenciler, öğrenci çalışmalarını 360 derece görüntüleyebilir, yakınlaraştırabilir, açıklamaları okuyabilir ve hatta çalışmaların oluşturulma sürecini izleyebilirler. Dijital müzeler ve arşivler, öğrencilerin kendi sanatsal yaratıcılıklarını geliştirmelerine olanak tanır. Bu, öğrencilerin sanatsal ifade becerilerini geliştirmelerini ve kendi yaratıcı projelerini gerçekleştirmelerini teşvik eder. Günümüz dijital çağında, sanat okulları ve eğitim kurumları, öğrenci eserlerini dijitalleştirme sürecine giderek daha fazla önem vermektedir. Bu konu üzerine yapılan söyleşi bu projenin önemi hakkında önemli bir detay içeriyor. "Günümüzde, dijital teknolojiler ve internet erişimi ile birçok bilgiye hızlıca ulaşabilmekteyiz. Ancak, özellikle öğretmenlerin ve arşivcilerin geçmiş dönemlerde bilgiye

ulaşma sürecini hatırlamak önemlidir. Geçmişte, bir öğrencinin ihtiyacı olduğunda ilgili kitabı veya kaynağı bulma süreci oldukça zaman alıcıydı. Teknolojinin bu kadar yaygın olmadığı dönemlerde, öğrencilere gereken bilgiyi sağlama görevi öğretmenlere ve bilgi profesyonellerine düşüyordu. Arşivler, bu profesyonellerin öğrencilere kaynak sağlamada önemli bir rol oynuyordu.

Öğretmenler için özellikle, günümüzdeki hızlı bilgi erişimi ile geçmiş dönemlerdeki bilgiye ulaşma süreçleri arasındaki farkları anlamak önemlidir. Öğretmenler, öğrencilerine sadece bilgiyi sunmakla kalmamalı, aynı zamanda bu bilginin neden doğru veya yanlış olduğunu anlamalarına yardımcı olmalıdırlar. Öğrencilere, sadece bilgiyi değil, aynı zamanda bilginin kaynağını, güvenilirliğini ve doğruluğunu sorgulama yeteneklerini kazandırmalıdırlar. Bu şekilde, genç beyinler bilgiye daha iyi bir şekilde yaklaşabilirler. Sonuç olarak, öğretmenler, geçmiş deneyimlerini ve bilgi birikimlerini, öğrencilerine daha iyi bir eğitim sunmak için günümüz teknolojisiyle birleştirmelidir." (Yusuf Taktak, Sanat Eğitimi/Arşiv ve Müze üzerine söyleşi, detaylı yazı için bakınız: gunleme.dersbelgeligi.com) Bu uygulamanın sunacağı faydalar hakkında konu başlıklarını sıralayacak olursak:

1.2.2.1. Öğrenci Çalışmalarının Kullanımı ve Korunmaya İhtiyaç:

Dijital müze ve arşivler, farklı dönemlerden, kültürlerden ve öğrenci çalışmalarının bir araya getirildiği geniş bir koleksiyon sunar. Öğrenciler, dijital platformlar aracılığıyla farklı tarzlarda öğrenci çalışmalarını keşfedebilir ve çeşitli kültürel mirasları tanıyabilir. Ayrıca, dijital arşivleme, fiziksel eserlerin korunmasına da katkı sağlar. Orijinal eserlerin dijital kopyaları oluşturularak, öğrenci çalışmaları gelecek nesillere aktarılır ve öğrenci çalışmalarının korunması sağlanır.

Sanat okullarında öğrenciler tarafından üretilen çalışmalar, sıklıkla ziyaret edilme ihtiyacı olunan çalışmalar olacağından dijital ortam öğrenci ve öğretmenlere zaman ve mekan sınırlaması olmadan erişim imkanı sunacaktır. Öğrenci çalışmaları dışında sergiler, sunumlar ve etkinlikler gibi pek çok arşivlenmeye müsait veriler bu platformda sergilenebilirler. Çalışmaların fiziksel kopyaları zamanla yıpranabilir veya hasar görebilir. Dijitalleştirme, bu çalışmaların korunmasını ve uzun süreli kullanımını

sağlamak için önemli bir adımdır. Tüm çalışmalar, dijital ortama aktarılarak, orijinalleri fiziksel olarak korunabilirken, dijital kopyalarının kullanımı hem rahatlıkla erişime açık olacak hem de öğrenci ve öğretmenlerin çalışmalarla etkileşimlerini artıracaktır.

1.2.2.2. Kırılgan Çalışmalara Erişim ve Taşıma Kolaylığı:

Dijital müze ve arşivler, öğrencilere sanat eserlerine herhangi bir zaman ve mekanda erişim imkanı sağlar. Fiziksel sergiler ve koleksiyonlar sınırlı sayıda ziyaretçi tarafından görülebilirken, dijital platformlar sayesinde sanat eserleri herkesin erişimine açık hale gelir. Öğrenciler, internet bağlantısı olan herhangi bir cihaz aracılığıyla dijital koleksiyonlara ulaşabilir ve sanat eserlerini inceleyebilir. Bu, sanat eğitimi veren kurumların öğrencilere daha geniş bir sanat yelpazesi sunabilmesini sağlar.

Bazı öğrenci çalışmaları, malzemelerin doğası gereği kırılgan olabilir. Heykeller, seramik eserler veya diğer hassas yapıtlar, taşınması zor veya riskli olabilir. Dijitalleştirme, bu tür eserlere kolay erişim sağlamak ve taşıma zorluklarını ortadan kaldırmak için ideal bir çözümdür. Dijital kopyalar, herhangi bir yerden erişilebilir ve incelenebilir.

1.2.2.3. Çalışmaların Erişimi ve Kullanım Alanının Genişletilmesi:

Sanat okullarındaki öğrenci eserlerinin dijitalleştirilmesi, eserlerin daha geniş bir kitleye erişmesini sağlayabilir. Fiziksel bir sergiye veya etkinliğe katılamayan insanlar, dijital ortamda eserleri inceleyebilir ve sanat okulu deneyimine dahil olabilirler. Bu da eserlerin görünürlüğünü artırır ve sanat eğitime erişimi genişletir.

1.2.2.4. Alışılmadık Konu Alanlarını Tamamlama:

Öğrenci çalışmalarının dijitalleştirilmesi, belki de diğer basılı veya dijital kaynakları tamamlayan veya zenginleştiren alışılmadık konu alanlarına odaklanabilir. Örneğin, bir öğrencinin çalışması, belirli bir tarihî olayı veya kültürel bir yaklaşımı ele alıyorsa, bu çalışma diğer kaynaklarla birleştirilerek daha kapsamlı bir anlatı sunabilir. Dijitalleştirme, bu tür çalışmaların farklı disiplinler arasında köprü oluşturmasını ve bilgiyi derinleştirmesine olanak sunar.

1.2.2.5. Sanat Öğrencileri ve Sanat Eğitimcileri:

Dijital arşivde olan öğrenci çalışmalarına en doğal bağlantı, sanat okulunda öğrenim gören diğer sanat öğrencileri ve sanat eğitimcileri tarafından olur. Öğrenciler, diğer öğrenci eserlerini inceleyerek ilham alabilir, farklı yaklaşımları keşfedebilir ve öğrenim sürecinde birbirleriyle etkileşimde bulunabilirler. Sanat eğitimcileri ise dijital eserler üzerinde değerlendirme yapabilir, geri bildirim sağlayabilir ve öğrencilerin gelişimini takip edebilirler.

1.2.2.6. Yaratıcılık ve Sanatsal Gelişim

Dijital müze ve arşivler, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirme ve sanatsal yeteneklerini keşfetme imkanı sunar. Öğrenciler, dijital platformlar aracılığıyla farklı tarzlardaki sanat eserlerini analiz edebilir, farklı teknikleri gözlemleyebilir ve kendi sanatsal çalışmalarını bu ilham kaynaklarından türetebilir. Ayrıca, bazı dijital platformlar, öğrencilere sanat eserlerini sergileme ve paylaşma imkanı da sunar, bu da öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini teşvik eder.

1.2.2.7. Sanat Topluluğu ve Sanatseverler:

Sanat okullarındaki dijital öğrenci çalışmaları, geniş sanat topluluğuna ve sanatseverlerin de ulaşabilecekleri ortamlar sunabilir. Bu çalışmaları inceleyen ve takip eden sanatseverler, yeni yetenekleri keşfedebilir, ilgi duydukları sanat alanları hakkında bilgi edinir ve sanat okulunda gerçekleşen etkinliklerden haberdar olurlar.

1.2.2.8. Sanat Galerileri ve Sergiler:

Dijital arşivde olan öğrenci çalışmaları, sanat galerileri ve sergilerle de bağlantılı olabilir. Sanat galerileri, dijital ortamlarda sanat okullarının öğrenci çalışmalarını sergileyebilir veya sanatseverlere yönlendirme yapabilir. Bu bağlantılar, öğrencilerin eserlerinin daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlar ve profesyonel sanat dünyasına adım atmalarına yardımcı olur.

1.2.2.9. Sanat Eğitim Kurumları ve Programları:

Sanat okullarındaki dijital arşivde yer alacak öğrenci eserleri, diğer sanat eğitim kurumları ve programlarıyla da bağlantılı olabilir. İşbirlikleri, ortak projeler ve sergiler, öğrencilerin çalışmalarını farklı kurumlarla paylaşmalarını ve sanat eğitimi alanında daha geniş bir ağa dahil olmalarını sağlar.

1.2.2.10. İşverenler ve İş Olanakları:

Dijital arşivde yer alan öğrenci çalışmaları, işverenler ve iş olanaklarıyla da bağlantılı olur. Öğrencilerin dijital portfolyoları, sanat okulundan mezun olduktan sonra iş arama sürecinde önemli bir araçtır. İşverenler, öğrenci eserlerini inceleyerek yetenekleri ve yaratıcılığı değerlendirebilir ve potansiyel iş fırsatları sunar. Bu bağlantılar, sanat okullarındaki arşivlerde yer alan öğrenci çalışmalarının farklı paydaşlarla etkileşimde bulunmasında iyi birer araç görevi olur ve öğrencilere geniş bir ağ ve fırsatlar sunar.

1.2.2.11. Dijital Müze ve Arşivlemenin Faydaları:

- Dijitalleşme öğrenci çalışmalarında, fiziksel materyallerin bozulma, yıpranma veya kaybolma riskini azaltır. Dijital kopyalar, orijinal materyallerin korunmasına yardımcı olur ve kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılmasını sağlar.
- Dijitalleşme öğrenci çalışmalarında, coğrafi ve fiziksel kısıtlamaları ortadan kaldırarak kültürel mirasa daha geniş bir erişim sağlar. Kullanıcılar, dünyanın herhangi bir yerinden dijital koleksiyonlara erişebilir ve kültürel mirasın zenginliğinden faydalanır.
- Dijital alanlara yüklenmiş öğrenci çalışmaları, eğitim ve araştırma için önemli bir kaynak sunar. Öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar, dijital koleksiyonlardaki materyalleri inceleyebilir, analiz edebilir ve ilgili çalışmalarını yapabilir.

- Dijital ortamlarda yer alan öğrenci çalışmaları, sanat eğitimcileri ve sanat eğitimi öğrencileri için ilham kaynağı olabilir. Koleksiyondaki materyaller, yeni eserlerin yaratılması ve çalışmaların yeniden yorumlanması için bir platform sağlar.
- Dijital ortama aktarılan öğrenci çalışmaları, kurumlar ve topluluklar arasında işbirliği ve bilgi paylaşımını teşvik eder. Dijital koleksiyonlar, kültürel mirasın paylaşılması ve daha geniş bir kitleyle paylaşılması için bir araç sağlar.

Dijital müze ve arşivleme projeleri, sanat eğitimi veren kurumlar için önemli fırsatlar sunar. Erişim kolaylığı, çeşitlilik ve kültürel mirasın korunması, etkileşim ve keşif imkanı, yaratıcılık ve sanatsal gelişim gibi birçok avantaj sağlar. Bu projeler, sanat eğitimini daha erişilebilir, etkileşimli, keşfedici ve yaratıcı hale getirerek öğrencilerin sanat alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Öğrenci çalışmalarının erişilebilir olmasının önemi hiç şüphesizki sıralanıp gidecektir. Bu başlıklar şu an öneri aşamasında öngörülen çıktılardır. Bu çıktıları EK2 ile sunduğumuz sanat eğitimi alan bireylerin görüşleriyle de desteklenmeye çalışılmıştır. Sanat eğitim alan bireylerin birçoğu görüşme analizlerinden de anlaşılacağı üzere bir paydada buluşarak bu uygulamanın önemi hakkında görüşler sunmuşlardır.

1.2.3. Araştırma Konusunun Sınırlılıkları

Teknolojik Bilgilerin Sınırlılığı: Araştırma, 2005-2023 yılları arasında toplanan teknolojik bilgilerle sınırlıdır. Bu, daha yeni teknolojik gelişmelerin veya yeniliklerin metinde yer almayacağı anlamına gelir. Bu nedenle, özellikle güncel kaynaklar kullanarak araştırma desteklenmeye çalışıldı.

Sanat Okulları ve Mimarlık Bölümü Odaklı: Araştırmada kullanılan örnekler, sanat okulları ve mimarlık bölümleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu da diğer disiplinlerdeki sanat eğitimi üzerine etkileri hakkında eksiklikler oluşturabilir. Farklı sanat alanlarında veya eğitim

kurumlarında yapılan çalışmaların erişilebilir olması sınırlı kaldığından farklı örneklerin olabileceği de dikkate alınması açısından gereklidir.

The Cooper Union ve ders BELGELİĞİ örneğiyle Sınırlılık: Araştırma, The Cooper Union for the Advancement of Science and Art eğitim kurumundaki uygulama üzerine ve ders BELGELİĞİ uygulamalarına odaklanmaktadır. Bu da diğer eğitim kurumlarındaki farklı uygulamaları kapsamadığı anlamına gelir. Diğer kurumlardaki benzer veya farklı uygulamaların incelenmesi, daha kapsamlı bir bakış açısı sunabilir yalnız bu kaynaklar varsa bile halka açık olmadıkları için ulaşılamamıştır.

Ülkemizdeki uygulama örneği olan ders BELGELİĞİ sınırlılıkları: Araştırmada örneklendirilen ders BELGELİĞİ sadece Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği bölümü için 1998'den günümüze kadar hazırlanmış veriler ile sınırlıdır. Arşivleme yöntemi olarak yıl içindeki sergiler ve proje eserleri dışında eserlerin olmayışı sınırlılıklarından bir diğeridir. Eserler arşiv yönetimi gibi sisteme alınmak yerine web sitesinde konumlanmaktadır. Herhangi bir server üzerinde olmayışı güvenli ortamda korunmaması diğer sınırlılıklarından biridir.

Arşiv Yönetiminden Sorumlu Uzmanın Bilgileriyle Sınırlılık: Araştırma, The Cooper Union'daki arşiv yönetiminden sorumlu uzman Caitlin Biggers'ın paylaştığı bilgilere dayanmaktadır. Bu da başka uzmanların veya farklı perspektiflerin dikkate alınmadığı anlamına gelir. Farklı uzmanların görüşlerini ve deneyimlerini araştırmaya dahil etmek için yapılarının halka açık ve ulaşılabilir olması gerekiyor.

1.2.3.1. Hayata Geçirilmesi Sınırlılıkları:

- Öğrenme Eğrisi ve Zaman: Proje, büyük bir öğrenme eğrisi gerektiren ve zaman alıcı olan bir projedir. Bu nedenle, proje için yeterli zaman ve kaynaklara sahip olmanın önemi vardır.

- Kurum İçi İstihdam: Proje, kurum içinde bir istihdam gerektirdiği için sınırlıdır. Bu, projenin diğer kurumlar veya bağımsız çalışanlar için uygulanabilirliğini sınırlayabilir.
- Maddi Destek: Projenin başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için maddi destek sağlanması gerekmektedir. Bu, projenin bütçe ve kaynak sınırlamalarıyla karşılaşabileceği anlamına gelir.
- Uzun Vadeli Taahhüt: Proje, uzun vadeli bir kaynak taahhüdü gerektirdiği için sınırlıdır. Bu, projenin sürdürülebilirliğini ve uzun süreli etkisini belirleyebilir.
- Teknik Destek İhtiyacı: Proje, teknik destek gerektiren unsurları içerir. Depolama alanları, yüksek bant genişliğine sahip ağ yapısı ve web arayüzü gibi teknik altyapıya ihtiyaç duyulabilir. Bu da projenin teknik kaynakları ve uzmanlığı sınırlayabileceği anlamına gelir.

Bu sınırlılıkların farkında olmak, araştırmanın kapsamını anlamamıza ve sonuçlarını yorumlamamıza yardımcı olacaktır. Aynı zamanda, bu sınırlılıkların giderilmesi veya dikkate alınması için ileride yapılacak çalışmalara da yol gösterebilir.

Kurumsal kaynaklar sınırlı olduğu için, başarıyı garanti etmese bile en azından başarısızlığı en aza indirmek için dijital görüntüleme projelerinin önceden dikkatli bir şekilde tanımlanması çok önemlidir. Bu nedenlerden dolayı, dijital projelerin başarısı pahalı teknolojiye değil, sağlam proje planlamasına bağlıdır. Teknoloji asla dijital projeleri yönlendirmemelidir. Önce hedefler belirlenmeli ve ancak bundan sonra bir projenin hedeflerini karşılamak için uygun teknoloji seçilmelidir.

1.2.4. Araştırmanın Varsayımları

Sanat eğitimi, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeleri, estetik anlayışlarını derinleştirmeleri ve sanat tarihini anlamaları için önemli bir role sahiptir. Günümüzde, dijital teknolojilerin hızla ilerlemesi, sanat eğitimi dönüşürme potansiyeline sahiptir. Araştırmadaki varsayımsal girdiler, Cooper Union for the Advancement of Science and Art'ta

arşiv yönetiminden sorumlu uzman olan Caitlin Biggers ile yapılan görüşme verilerine dayanmaktadır. (EK 1’de görüşme formuna yer verilmiştir.)

1.2.4.1. Dijital Müze ve Arşivlemenin Önemi

Caitlin Biggers, dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimi alanında büyük bir potansiyele sahip olduğunu belirtmektedir. Dijital müzeler, sanat eserlerinin sanal ortamda sergilenmesini sağlayarak, öğrencilerin coğrafi ve fiziksel sınırlamalardan bağımsız olarak esere erişimini kolaylaştırır. Bu da sanatın demokratik bir şekilde paylaşılmasını ve daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağladığını belirtmektedir.

Arşivleme ise sanat tarihini derinlemesine anlamak için önemli bir kaynaktır. Caitlin Biggers, arşivlemenin sanat eğitimi açısından öğrencilere orijinal kaynaklara erişim imkanı sağladığını ve sanat tarihini somutlaştırdığını vurgulamaktadır. Dijital arşivler sayesinde, öğrenciler sanat eserlerini, öğrenci belgelerini ve diğer kaynakları inceleyebilir, analiz edebilir ve yorumlayabilir. Bu da öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur ve özgün düşüncelerini oluşturmalarını sağlar.

1.2.4.2. Sanat Eğitimi ve Dijital Müze

Dijital müzeler, sanat eğitiminde çeşitli avantajlar sunar. Caitlin Biggers, dijital müzelerin öğrencilerin sanat eserlerini interaktif bir şekilde keşfetmelerine olanak tanıdığını belirtmektedir. Öğrenciler, eserlerin yakın çekim görüntülerine, açıklamalarına ve öğrenci bilgilerine erişerek, eserler hakkında daha fazla bilgi edinebilir ve derinlemesine analiz yapabilir. Ayrıca, dijital müzeler öğrencilere sanat eserlerini sanal olarak deneyimleme fırsatı sunar. Sanat eserlerini farklı açılardan inceleme, yakınlaştırma yapma ve hatta sanal gerçeklik teknolojisi ile sanat eserlerinin içine adım atma imkanı, öğrencilerin sanatın estetik ve duygusal boyutlarını deneyimlemesine yardımcı olur.

1.2.4.3. Sanat Eğitimi ve Dijital Arşivleme

Dijital arşivler, sanat eğitiminde öğrencilere benzersiz fırsatlar sunar. Caitlin Biggers, dijital arşivlerin sanat tarihini daha erişilebilir ve somut hale getirdiğini ifade etmektedir.

Öğrenciler, dijital arşivler aracılığıyla sanatçı mektupları, eskizler, belgeleme fotoğrafları ve diğer kaynakları inceleyebilir. Bu da öğrencilere, öğrencilerin çalışmaları hazırladıkları dönem hakkındaki düşünce süreçlerini ve yaratıcılıklarını anlama fırsatı verir. Ayrıca, dijital arşivler öğrencilere kapsamlı bir kaynak sunarak, sanat tarihini araştırma ve analiz etme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimi üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmektedir. Caitlin Biggers'ın bilgileri ve görüşleri, dijital müzelerin ve arşivlerin sanat eserlerine erişimi kolaylaştırdığını, öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirdiğini ve sanat eğitimi somutlaştırdığını vurgulamaktadır. Ancak, bu varsayımlar The Cooper Union for the Advancement of Science and Art örneğiyle sınırlı olduğunu unutmamak gerekir.

BÖLÜM 2

2.1. Araştırmada Kullanılan Yöntem

Görüşme yöntemi, dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitime olan katkılarını anlamak için önemli bir araştırma yöntemidir. Çünkü daha önce benzer uygulamanın bir projelendirmeden geçerek hayata kavuşması bu projenin benzer yapısının ülkemizde de uygulamaya alınmasını öneren bir araştırmada da hiç şüphesiz katkısı fazla olacaktır. Benzer projenin planlaması, hayata geçirilmesi ve süreçleri hakkında yaşayan bir örnekten bilgiler aktarmak sonrasında kurulmasını arzu ettiğimiz yapı için önemli bir rehber özelliği sunacağından projenin uzmanlarıyla görüşme yöntemiyle deneyimlerini, düşüncelerini ve görüşlerini doğrudan alarak, daha kapsamlı bir anlayış elde edilmiştir ve sanat eğitime yönelik etkili stratejiler belirlenmiştir. (EK1’de görüşme formuna yer verilmiştir.)

Dijital müze ve arşivlemelerin sanat eğitime olan katkısını artırmak için geçmişle günümüz arasındaki bağı güçlendirmenin önemine dikkat çekmek istediğimizde, bu bağı ülkemizde

eksikliğini fark ettik. Bu eksikliğı gidermenin yollarından birinin erişim sorunu olduğunu gözlemleyerek, Amerika'daki bir üniversitenin uyguladığı bir yöntemi inceledik.

The Cooper Union Üniversitesin'den arşiv uzmanı Caitlin Biggers ile görüşme sağladık ve arşivleme üzerine kendisinden çok değerli bilgiler edindik. Mucit, sanayici ve hayırsever Peter Cooper tarafından 1859'da kurulan Cooper Union for the Advancement of Science and Art, sanat, mimarlık ve mühendislik eğitiminin yanı sıra beşeri ve sosyal bilimler alanlarında da dersler sunan ücretsiz bir vakıf üniversitesidir.

2.2. Araştırma Modeli

Dijital müze ve arşivlerin sanat eğitimi sürecine katkılarını araştırmak için kullandığımız araştırma modeli karşılaştırmalı analizdir. Bu model, farklı dijital müze ve arşivlerin sanat eğitimine olan katkılarını karşılaştırarak ortak temaları, benzerlikleri ve farklılıkları belirlemeyi amaçlar. Dijital müze ve arşivleme sistemi önerisinde bulunurken bu önerilen yapıya benzer farklı uygulamalar incelenmiş ve odaklanılan hedefin benzer olduğu uygulamalar için bilgi toplanmıştır.

2.2.1 Örnek 1: Ders Belgeliği

Ders Belgeliği 1998 yılında başlatılan, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda H. Avni Öztopçu tarafından yürütülen bir atölye çalışmasıdır. Bu etkinlik, her yıl yeni atölye öğrencilerinin ve mezunlarının katılımıyla sürdürülen devamlılığı olan bir etkinliktir.

"Ders Belgeliği" adını taşıyan bu çalışmanın öncelikli amacı, ülkemizin dört bir yanında, gerçek bir meslek insanı olmayı hedefleyen kültür öğretmenlerinin yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır. Her bir çalışmanın yapısı ve süreci, öğrencinin düşünceleri ve eylemleriyle şekillenir. "Ders Belgeliği," doğa, müzik, felsefe ve edebiyat gibi farklı alanların resimle nasıl ilişkilendirilebileceğini araştırmak amacıyla farklı çalışma gruplarına ayrılır. Bu kollar aracılığıyla, sanat eğitimi

desteklemeyi amaçlar: "Belgelik Kolu" çevre dostu faaliyetlerde bulunarak ağaç yetiştirme ve çevre farkındalığını artırma gibi görevleri üstlenirken, "Müzik Belgeliği" müzik ve resim ilişkisini inceleyerek müzik temalı denemeler yapar. "Felsefe Belgeliği" ise sanat ve felsefe arasındaki ilişkiye odaklanır. "Görüntü Belgeliği" ise atölyede üretilen tüm çalışmaların kaydını tutar, eğitimle ilgili ses ve görüntü kayıtları yapar, bunları dijital platformlarda paylaşır ve öğrenci çalışmalarını arşivler.

Her yıl düzenlenen belgelik sergileri, "Ders Belgeliği" öğrencilerinin resim ve desen çalışmalarından oluşur. Toplamda, "Ders Belgeliği" eğitim sürecinin belgelenmesi amacıyla 43 sergi düzenlemiştir, bunlardan dördü yurt dışında gerçekleşmiştir. Bu çalışma, eğitim sürecinin belgelenmesi amacıyla yürütülen bir çabadır ve bu çabalardan oluşan eserlerin sürekli olarak sergilendiği bir eğitim müzesi oluşturulması hedeflenmektedir.

Ders belgeligi, hakkında birkaç farklı bakış açısına değinmek gerekirse verilen örneğin, hayattaki karşılığı daha anlaşılır olacaktır. "Ders belgeligi, kişisel deneyimlerin, öğrenilen bilgilerin ve sanatsal ifadelerin toplandığı bir bellek mekanizmasıdır. Dijital ve sanal yaşamın baskın olduğu çağda, ders belgeligi öğrencilere, çevrelerini ve deneyimlerini daha derinlemesine gözlemlemeleri ve anlamaları için bir fırsat sunar. Bu tür belgeler, müzik, ağaçlar, felsefe gibi farklı alanlarda öğrenci çalışmalarını içerir ve bu çalışmalar, ders belgeligini zenginleştirir. Sonuç olarak, ders belgeligi, kişisel ve toplumsal belleğin bir parçası olarak kabul edilebilir, mezun olan her öğrenci tarafından şekillendirilen ve taşınan bir anı ve öğrenme kaynağıdır." (Leyla Soyer Mengüç, ders belgeligi mezun öğrenci, söyleşi detayı için bakınız: gunleme.dersbelgeligi.com)

Her yıl tekrarladığı belgelik kayıtlarıyla arşivini sürekli güncelleyerek hem atölye öğrencilerine hem de mezun olan sanat eğitimcilerine kaynaklık etmektedir. Sınırlı kaldığı ve Dijital Müze ve Arşivleme önerimizden farklı olduğu noktalar ise; Sadece R8 Atölye öğrencileri çalışmalarına ve sergilerine odaklanmış olması, arşivlenen

eserlerin dijital ortama aktarılırken belli bir standartlar çerçevesinde değil de görüntüleme yapılan dönemde mevcut kaynaklardan faydalanmış olması, arşivlemeyi sosyal medya ve web sitesi üzerinde toplaması ve güvenli ortamlarda saklanmıyor oluşu, arşivlemeyi her dönem sorumlu olan öğrenciler veya gönüllüler üzerinden devam ettirmesi ve bu alanda sorumlu bir uzman olmayışı, sadece belirlenen proje ve çalışmalara odaklanmış olması tüm öğrenci çalışmalarını aktaracak genişlikte bir arşivlemenin olmayışı gibi farklılıklardan bahsedebiliriz. Bu bahsedilen detayların ciddi kaynak gerektiren ve bu noktada üniversitenin desteğinin olmayışı bu dijital müzenin zorluklar ve imkanların el verdiği ölçüde olmasına rağmen yapılabilir oluşunu bize açıkça göstermektedir. Hazırlanan öğrenci görüşmeleriyle bu görüş desteklenmiş ve EK(3)'te sunulmuştur.

2.2.2. Örnek 2: The Cooper Union Üniversitesi Öğrenci Koleksiyonları

Araştırmamızın dayanak noktası bu üniversitedeki uygulamayı baz aldığından iki uygulamanın da arşivleme mantığı bir birine benzer olacaktır. The Cooper Union Üniversitesindeki arşivlemeyle önerisinde bulunduğumuz Dijital müze ve arşivlemenin öğrenci çalışmalarına odaklanmış ve günümüz ve yakın geçmişi arasındaki tüm öğrenci çalışmalarının arşivlenerek öğrencilere, akademisyenlere ve araştırma yapan tüm bireylere rehberlik edecek formatta hazırlanması öngörülmektedir. Farklılıklar elbette eğitim kurumları özelinde çeşitlilik gösterse de hizmet edeceği amaç ortak noktada birleşerek tek hedef olan bireylerin sanat eğitimlerine katkı sunmak olacaktır. Dijital müze ve arşivlemenin önerisinde bulunurken hayata geçirilmiş bir örnek olan The Cooper Union Üniversitesindeki öğrenci koleksiyonu, önerisinde bulunduğumuz yapıya rehberlik eden uygulama olacağından incelenmesi gereken ve geliştirilerek hayata geçirilmesinde en iyi kılavuz görevi görecektir bir yapıdır.

2.2.3. Örnek 3: Google Arts & Culture

Google Arts & Culture, geniş bir dijital koleksiyonu kullanıcılara sunan popüler bir platformdur. Bu platform, dünya genelindeki müzeler, sanat galerileri ve kültürel

kurumların işbirliği ile yaratılmış bir dijital arşivdir. Kullanıcılar, sanat eserlerini yüksek çözünürlüklü görüntülerle inceleyebilir, sanatçı hakkında bilgi edinebilir ve eserlerin tarihsel ve kültürel bağlamını keşfedebilirler. Ayrıca, Google Arts & Culture, sanat eserlerinin sanal turlarını sunarak, kullanıcıların dünyanın farklı müzelerini gezmesine olanak tanır. Bu örnekten faydalanma noktamız eserlerin sunum standartları ve arayüz tasarımları olabilir. Sistemin basit birkaç adımda çalışma arşivlemenin bir farklı metodunu bize sunmaktadır. Önerisinde bulunduğumuz uygulamadan tabiki farklı bir amaç için hazırlanmıştır ancak bize bu yolculukta farklı bir bakış açısı kazandırması mümkün olduğundan incelenmeye değer bir örnektir.

2.2.4. Örnek 4: Artstor

Artstor , akademik topluluğun bilimsel kayıtları korumak ve araştırma ve öğretimi sürdürülebilir yollarla geliştirmek için dijital teknolojileri kullanmasına yardımcı olan, kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan ITHAKA'nın bir parçasıdır . Bu platform, öğrencilerin sanat eserlerini farklı filtrelerle araştırmalarına ve analiz etmelerine olanak tanır. Artstor, sanat tarihini daha iyi anlamak ve öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirmek için tasarlanmıştır. Ayrıca, Artstor'un öğrencilere özel öğrenme kaynakları ve öğretim materyalleri sunan bir eğitim bölümü bulunmaktadır. Dijital müze ve arşivleme üzerine Artstor bize farklı bakış açısı kazandıracak ve kurulmasını önerdiğimiz yapı için filtreleme mantığından site trafiğine kadar tüm arayüzler ve site matematiği hakkında bizlere rehberlik eder.

Google Art & Culture ve Artstor örneklerinde bizim önerisinde bulunduğumuz Dijital Müze ve Arşivleme'den ayrılan en önemli farkı içeriğinde öğrenci çalışmalarının periyodik ve düzenli bir aktarım standartlarında arşivleme yapmıyor olmasıdır. Ancak odak olarak bireylere sanat eğitimi ve diğer disiplinler için erişilmesi zor olan bilgilere erişimi kolaylaştırmak ve tüm insanlar için fırsat eşitliği sunmak istemeleri bizimle kesişen en önemli özelliklerden biridir.

2.2.5. Kapsam ve İçerik:

Kapsamları açısından ele alınan örnekler için kısaca şunları belirtebiliriz: Ders belgeliğinin öncelikli amacı, ülkemizin dört bir yanında, gerçek bir meslek insanı olmayı hedefleyen kültür öğretmenlerinin yetiştirilmesine katkıda bulunmak olduğundan arşivleme bu amacın bir parçası olarak hizmet etmektedir. Bu arşivleme ise sadece r8 atölye öğrencilerini kapsamaktadır. The Cooper Union Üniversitesinde yer alan öğrenci koleksiyonları sanat eğitimi alan tüm öğrencilerin yıl içinde hazırladığı sanat çalışmalarını düzenli olarak arşivleyen bir kapsamda ilerlemektedir. Google Arts & Culture, dünya genelindeki çok sayıda kültürel kurumun koleksiyonunu içerir ve öğrenci odaklı bir kapsamı yoktur, Artstor daha çok eğitim kurumlarına odaklanmıştır ve eğitim amaçlı zengin içerik sunar. Kapsamı çalışmaları yükleyenlerin bağımsız oluşudur. Bir eğitim kurumu olarak bu sistemden faydalanabilinir ancak süreklilik söz konusu olduğunda sanat eğitimcisinin yaklaşımına uymadığında terk edilebilir.

2.2.6. Kullanıcı Deneyimi:

Örneklere yer verilen platformların arayüzleri için örnek ekran görüntüleri aşağıda paylaşılmaktadır. Ders belgeliği bir amaç uğruna arşivlemeyi kullanırken arayüz için gerektiği kadar eğilmemiştir. The Cooper Union odağında arşivlemeyi bir uzman eşliğinde yaptığından daha sistematiktir. Google Arts & Culture, genel kullanıcılar için tasarlanmış daha kolay bir deneyim sunarken, Artstor daha spesifik ve eğitimsel bir deneyimi hedefler.

ders BELGELİĞİ çalışmaları

görüntü BELGELİĞİ

Plastik sanatlar alanını destekleyen
çözümleyici görsel malzemeyi toplamak,
belgeseller hazırlamak, bunların gösterimlerini yapmak.

dB yayın çalışmaları

Resim Çözümleme

dB arşivi

MAYIS 2001'de "görüntü BELGELİĞİ" sayfaları
hazırlanmaya başlanmıştır.
Son değişiklik tarihi: 29 Ekim 2017

BELGESELİZ BELLEK OLUR MU? Mahmut Tali ÖNGÖREN

ders
BELGELİĞİ

"Bilim ve felsefe dört duvar arasında hapsedilmemeli, problemlerimizi ele almalıdır... Herkese
düşen iş, kendi alanında buna cabalamak ve alanının hakkını adamaktır."

"Felsefi bir dünya görüşünü amaçlayan kimsa, kendi aklına dayanma cesareti göstermelidir."

Fotoğraf 1: Ders Belgeliği

ders
BELGELİĞİ

BELGELİK SERGİLERİ
ders BELGELİĞİ kapsama alanında yapılan-edilenlerin sergi denemeleri

[Ana Sayfa](#) + [Kapsama Alanı](#) + [H62 Ana Sayfa](#)

Bölüm Dışı Sergiler
>>> (16 sergi)

Bölüm Sergileri
>>> (26 sergi)

Yurtdışı Sergileri
>>> (5 sergi)

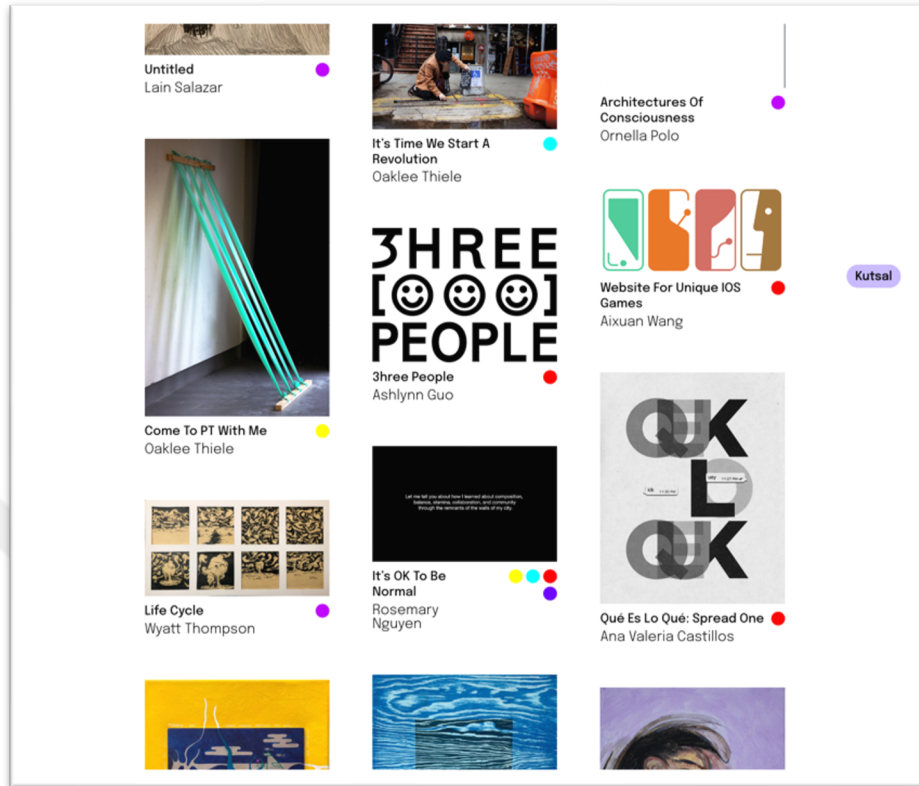
Desen Yarışması
>>> (15 desen yarışması)

Resim Yarışması
>>> (8 resim yarışması)

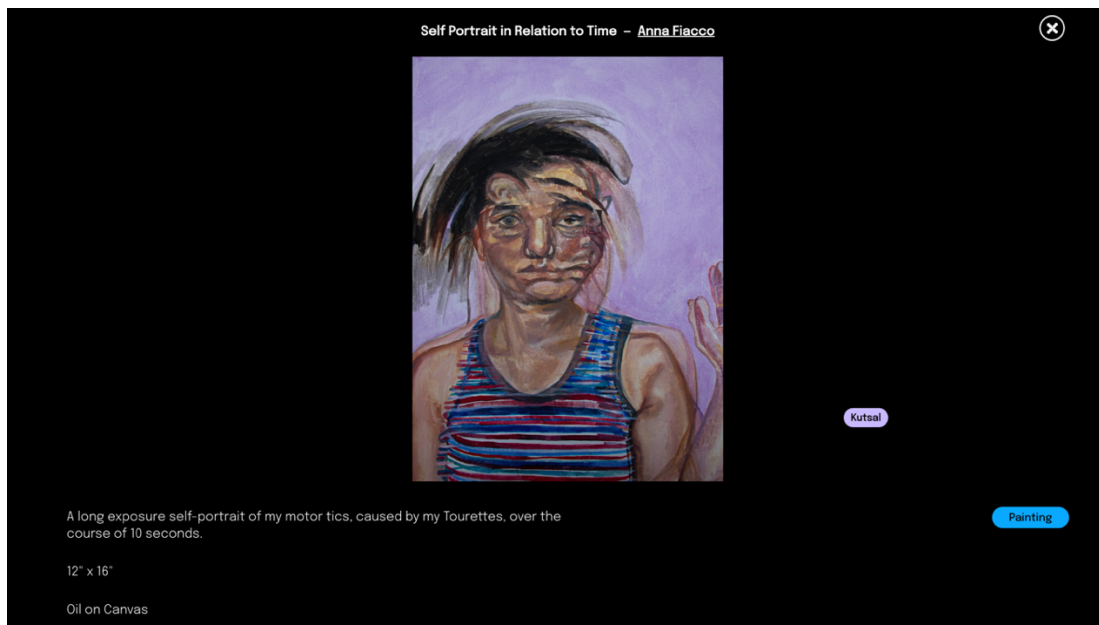
Fotoğraf Yarışması
>>> (2 fotoğraf yarışması)

Çalışma Raporları
>>> (3 rapor)

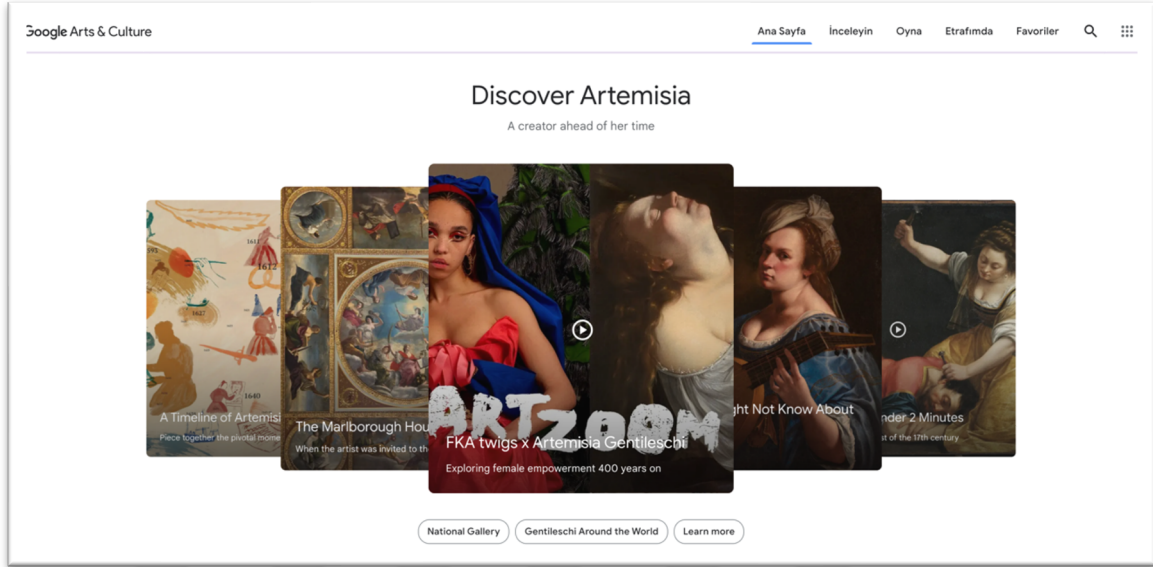
Fotoğraf 2: Ders Belgeliği

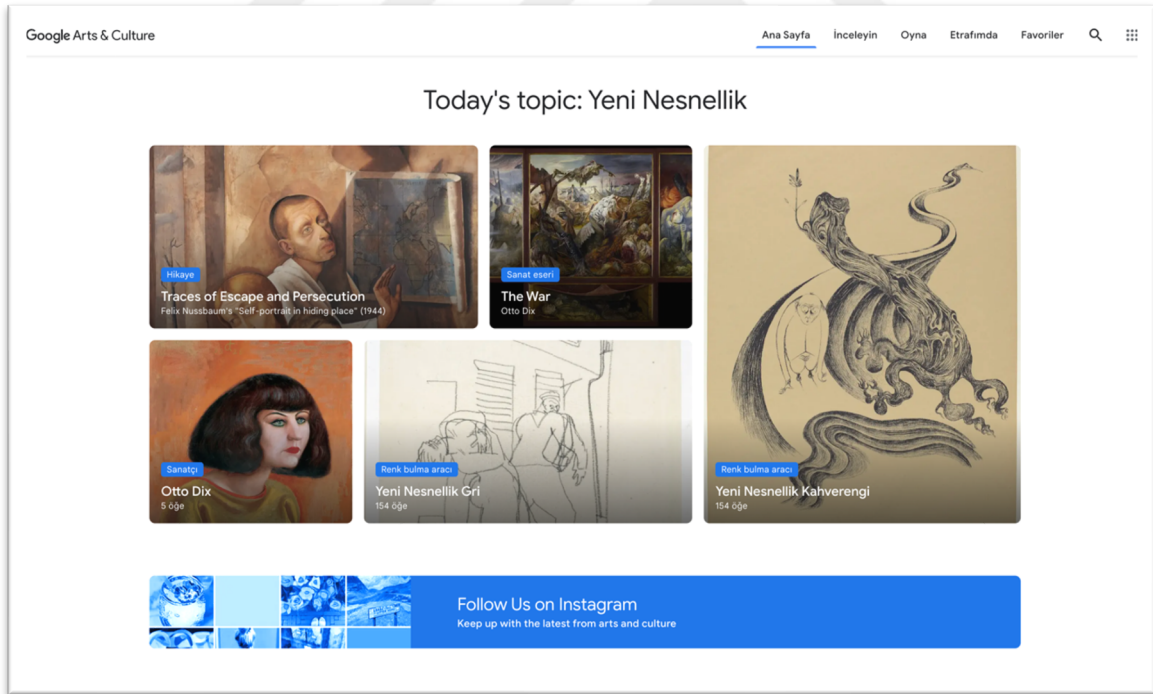
Fotoğraf 3: The Cooper Union Üniversitesi

Fotoğraf 4: The Cooper Union Üniversitesi

Fotoğraf 5: Google Arts & Culture

Fotoğraf 6: Google Arts & Culture

ARTSTOR

Welcome to Artstor's public collections!
[LOG IN](#) to access the core collections.

Home Browse Share Support

Art and Multimedia
From Public Collections

Collection Type
Public Collections (2222)

Geography

- > South America (5)
- > Europe (154)
- > Western Asia (1)
- > Central America and the Caribbean (9)
- > East Asia (13)
- > Central Asia (2)
- > North America (676)
- > Sub-Saharan Africa (4)
- > South Asia (2)

Classification

- Architecture and City Planning (446)
- Decorative Arts, Utilitarian Objects and Interior Design (440)
- Film, Audio, Video and Digital Art (286)
- Graphic Design and Illustration (158)
- Photographs (109)
- Humanities and Social Sciences (63)
- Sculpture and Installations (39)
- Garden and Landscape (34)
- Paintings (28)
- Prints (27)

Art Education

Advanced Search

Enrich your search
Combine images with essential scholarship.
[TRY THIS SEARCH ON JSTOR](#)

Sort: Relevance Images/page: 48 Select

2222 results for "Art Education" from Public Collections.

Art Education, MFA ... June 1962
PUBLIC 2

Art Education, Stud... December 22, 1960
PUBLIC 2

Art Education IDs October 10, 1960
PUBLIC

Art Education, Display June 11, 1962
PUBLIC 2

Art Education, Sculp... May 19, 1959
PUBLIC

Art Education February 18, 1965
PUBLIC

Art Education, Class... July 28, 1967
PUBLIC

Art Education Studios 1965
PUBLIC 2

Art Education, Sculp... March 16, 1967
PUBLIC 2

Art Education Alumni April 5, 1968
PUBLIC 2

Charles Robertson, ... March 15, 1963
PUBLIC

Charles Robertson, ... October 1967
PUBLIC

Fotoğraf 7: Artstor

ARTSTOR

Welcome to Artstor's public collections!
[LOG IN](#) to access the core collections.

← Back to results

Art Education Studies, for Brochure on Art Education, I of VI
 < 20 of 2222 >

ADD TO GROUP DOWNLOAD
 CITE THIS ITEM PRINT PREVIEW
<https://library.artstor.org/public/2934...> COPY

Item Details

PUBLIC

Culture
American

Title
Art Education Studies, for Brochure on Art Education, I of VI

Work Type
black-and-white negatives

Date
July 28, 1965

Measurements
6 x 6 centimeters

Repository
Pratt Institute Archives, Pratt Institute Library (Brooklyn, New York, United States)

Accession Number
neg2163

Subject
[New York \(State\) -- New York -- Brooklyn](#)
[Painting--Study and teaching](#)
[Art--Study and teaching](#)
[Pratt Institute](#)

Collection

Fotoğraf 8: Artstor

BÖLÜM 3

3.1. Dijital Arşivleme Süreci:

Dijital arşivleme süreci, öğrenci çalışmalarının dijital ortamda kaydedilmesi, yönetilmesi ve korunması için adımlar içerir. Bu adımlar şunlardır:

- Koleksiyonun Belirlenmesi: Dijital koleksiyonun kapsamı ve amacı belirlenir. Hangi tür materyallerin dahil edileceği ve koleksiyonun hedef kitlesi göz önünde bulundurulur.
- Tarama ve Dijitalleştirme: Fiziksel belgeler, fotoğraflar, çizimler, heykeller, el yazmaları ve diğer tüm öğrenci çalışmaları dijital formata dönüştürülür. Yüksek çözünürlüklü tarama cihazları ve dijitalleştirme yazılımları kullanılarak bu süreç gerçekleştirilir.
- Veri Yönetimi: Dijital veriler, uygun bir veri yönetim sistemi kullanılarak organize edilir. Bu sistem, verilerin indekslenmesini, etiketlenmesini ve doğru şekilde kategorize edilmesini sağlar. Böylece, verilere kolayca erişilebilir ve arama yapılabilir.
- Depolama ve Yedekleme: Dijital veriler güvenli ve dayanıklı bir depolama ortamında saklanır. Yedekleme süreçleri ise veri kaybı riskini azaltır ve verilerin uzun vadeli korunmasını sağlar.
- Metaveri Oluşturma: Dijital arşivde bulunan verilere ilişkin meta veriler oluşturulur. Bu meta veriler, verilerin içeriğini, kaynağını, tarihini ve diğer önemli bilgileri içerir. Meta veriler, verilerin daha kolay bulunmasını ve anlaşılmasını sağlar.

- Erişim ve Dağıtım: Dijital arşivdeki verilere erişim, uygun kullanıcı arayüzleri ve erişim kontrolleri aracılığıyla sağlanır. Kullanıcılar, belirli izinlere bağlı olarak arşive erişebilir, verilere göz atabilir veya arama yapabilir. Veriler, çevrimiçi platformlar veya diğer dağıtım yöntemleri aracılığıyla geniş kitlelere sunulabilir.

3.2. Dijitalleştirme Projelerini Planlamak ve Hayata Geçirmek

Başarılı dijitalleştirme projeleri, başarılı bir planlamanın ürünüdür. Dijitalleştirme projelerini stratejik olarak planlamak, projenin kalitesini artıracak, sorunsuz ve verimli bir iş akışı sağlayacak ve ayrıca projenin toplam maliyetini azaltacaktır. Metodik bir yaklaşım, uzun vadede zamandan, çabadan ve kaynaklardan tasarruf sağlayacaktır. Bu nedenle, ‘bu tür bir planlamaya yapılan yatırım, projenin ömrü boyunca fazlasıyla geri ödenecektir’ (NINCH, 2002).

Tanner’a (2001) göre, başarısız olan teknoloji tabanlı projelerin en az üçte biri, yetersiz proje yönetimi ve kontrolü nedeniyle başarısız oluyor. Üçüncüsü, hedeflerin tanımlanmaması veya projeye dahil olan kişilerin projenin kapsamına ve karmaşıklığına aşina olmaması nedeniyle başarısız olur. Geri kalanların çoğu, iletişim sorunları nedeniyle başarısız oluyor. Başarısız teknoloji projelerinin yalnızca küçük bir yüzdesi, teknolojinin kendisiyle ilgili sorunların bir sonucu olarak başarısız oluyor. Tanner, “proje planlamasının temel unsurlarından biri, projenin (veya vizyonunun) amacının net olmasını ve ilgili herkese iletilmesini sağlamaktır” sonucuna varır.

Projenin amacını bilmek ve net hedefler belirlemek başarı için çok önemlidir. Projeye dahil olan kişilerle sorunlar ve sonuçlar hakkında konuşmak için zaman ayırmak, proje hedeflerini netleştirmeye yardımcı olacaktır. Sorulacak ve tartışılacak sorular şunları içerir:

- Projenin potansiyel sonuçları nelerdir?

- Bu dijitalleşme projesi kurumun hedef ve misyonlarına ulaşmasına yardımcı oluyor mu?
- Hedef kitleler nelerdir?
- Nihai ürün nasıl görünmelidir?
- Bu proje için makul harcamalar nelerdir?
- Okul içinde hangi kaynaklar mevcuttur?
- Ne tür fonlar mevcuttur?

Dijitalleştirme döngüsünün temel bileşenleri Tüm dijitalleştirme projeleri, geliştirme ve teslim yoluyla benzer bir yaşam döngüsünü takip eder. Dijitalleştirme projesi yaşam döngüsündeki adımları anlamak, gerçekçi bir proje planı oluşturmaya yardımcı olacaktır.

Bir dijital görüntüleme üretim döngüsünün temel bileşenleri şunları içerir:

- Malzeme seçimi;
- Meta veri tasarlama;
- Dijitalleştirme materyali;
- Meta veri oluşturma;
- Sunum tasarlama;
- Dijital içeriğin iletilmesi ve dağıtılması;
- Koleksiyonun sürdürülmesi.

Her aşama için, planlama sürecinin şunları belirlemesi gerekir:

- Yapılması gereken işler;
- İşin nasıl yapılacağı;
- İşin kimin yapacağı;
- İşin yapılmasının ne kadar süreceği;
- İşin bitirmenin maliyeti (ekipman ve personel süresi dahil).

Aşağıdaki bölümlerde projenin hayata geçirilmesi aşamalarının her birinin ayrıntılarını açıklayacağız.

3.2.1. Dijital Görüntüleme Standartları

Koleksiyonları dijitalleştirmeye büyük emekler ve yatırımlar yapıyoruz. Dijital koleksiyonlarımızı uzun vadeli değer ve kullanılabilirliklerini sağlamak ve onlara yapılan yatırımı korumak için uygun şekilde oluşturmak ve yönetmek bizim görevimiz. Sayısallaştırılacak nesnelere seçme süreci önemsiz bir konu değildir. Bir dijitalleştirme projesini düşünürken ele almanız gereken en önemli konulardan biridir. Seçim, kaynakların en önemli ve yararlı koleksiyonları dijitalleştirmeye akıllıca yatırılmasını sağlamaya yardımcı olur. Dijital görüntüleme projelerinin maliyetinin ve karmaşıklığının, deney yapmayı ve deneme yanılma yoluyla öğrenmeyi engellediğini unutmayın. Büyük olasılıkla, bir koleksiyonu dijitalleştirmek için yalnızca bir şansınız olacak.

Dijitalleştirme için malzeme seçerken dikkate alınması gereken konular:

- Koleksiyonun araştırmacılar için entelektüel değeri
- Mevcut (veya potansiyel) kullanıcılardan gelen talep
- Koleksiyonun kapsadığı tarihi veya coğrafi alan
- Benzersizlik – başka bir kurum aynı veya benzer materyalleri dijital ortama aktardı mı?
- Koleksiyonun fiziksel durumu, materyal sayısallaştırmaya uygun mu?
- Telif hakkı izni (materyaller kamu malı değilse, materyali dijital ortama aktarmak için telif hakkı sahibinden izin almanız gerekir.)

Aşağıda, *ALCTS tarafından desteklenen en iyi uygulamaların kısa bir örneği bulunmaktadır:

*Association for Library Collections & Technical Services

Minimum Sayısallaştırma Yakalama Önerileri

Malzeme Türü	Asgari çözünürlük	Minimum bit derinliği	Asgari renk alanı
Resimsiz kitaplar ve metin belgeleri	300 dpi	8	gri tonlama
Resimli kitaplar ve metin belgeleri	400 dpi	8	gri tonlama
El yazmaları	400 dpi	24	Renk
Haritalar			
Fotoğraf baskıları (<8"x10")	400 dpi	8/24	Gri Tonlamalı/Renkli
Posterler	300 dpi	24	Renk

Tablo 1: Sayısallaştırma Önerileri

Dosya biçimleri için bazı genel öneriler:

Arşiv ana dosyaları	Dosyalara erişim
TIFF (sıkıştırılmamış)	JPEG JPEG2000 PDF/A

Tablo 2: Dosya Biçimleri

3.2.2. Proje Yönetimi

Bir dijitalleştirme projesini yönetmek için en iyi uygulamalar, ölçeğe, çeşitli paydaşlara, mevcut kaynaklara ve projeden projeye değişen diğer faktörlere bağlıdır. Bununla birlikte, liderlik, iletişim, dokümantasyon, iş akışı planlaması ve prototip oluşturma dahil olmak üzere birkaç temel proje yönetimi uygulaması, tüm dijitalleştirme projelerinin başarısı için kritik öneme sahiptir.

3.2.3. Liderlik

Liderlik, bir dijitalleştirme projesini başarıyla tamamlamak için kritik bir unsurdur. Her dijitalleştirme projesinde, projenin tüm yönlerinden sorumluluk alan bir yönetici veya yönetim ekibi bulunmalıdır. Yönetici, dijitalleşmenin tüm bileşenleri ve aşamaları, standartlar ve en iyi uygulamalar ve dijitalleşmeyle ilgili sorunlar ve olası sorunlar hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Ancak iyi bir lider olabilmek için, yöneticinin aynı zamanda projeye dahil olan insanlara ilham verebilmesi, onları motive edebilmesi ve etkileyebilmesi gerekir.

Liderlik etmenin en etkili yollarından biri örnek olmaktır. Hedef belirleme, kilometre taşları ile bir proje planı oluşturma, prosedürler, yönergeler ve iş akışı geliştirme, iletişim kanalları oluşturma ve sağlama, ilerlemeyi gözden geçirme, kaliteyi kontrol etme, tüm paydaşları proje sırasında doğru zamanda ve yerde dahil etme, proje uygulamasını yönetme vb. bir projenin nasıl uygulanacağına dair tonu belirlemesi gereken proje yönetiminin sorumluluklarıdır.

Liderlik aynı zamanda proje sırasında ortaya çıkabilecek sorunları öngörebilmeyi ve planlayabilmeyi de içerir. Proje yönetimi, projeyi etkileyebilecek riskleri ve belirsizlikleri tanımlamalı ve bunlarla başa çıkmak için acil durum planları geliştirmelidir. Ek olarak, iyi proje yöneticileri, projelerini bu hedeflere doğru yönlendirebilmek ve stratejik açıdan önemli olan gelecek projeleri önerebilmek için kuruluşlarının ve paydaşlarının daha büyük ihtiyaçlarının farkında olmalıdır.

3.2.4. İletişim

İyi iletişim, başarılı proje yönetimi için de anahtardır. Chapman'ın işaret ettiği gibi: İyi yönetim büyük ölçüde bir iletişim eylemidir. Projede çalışan kişiler, istenen sonuçları anlarsa daha iyi hizmet sunacaklardır; bireysel katkılarının ve bunun diğerlerinin yaptıklarıyla nasıl bir ilişkisi olduğunun farkında olacaklar; koleksiyonları neden dijitalleştirdiklerini bilecekler (vizyon olayı); ve belki de en önemlisi, işlerin ters gittiğini anlamakta daha iyi olacaklar. (Chapman, 2000)

İletişim birçok şekilde olabilir ve farklı medya ve kanallardan yararlanabilir. İletişim, gerekli bilgilerin uygun şekilde toplanmasını ve yayılmasını sağlayacak şekilde yönetilmelidir.

Küçük veya büyük, işbirliğine dayalı veya kurumsal herhangi bir dijitalleştirme projesi, farklı sorumluluklara sahip bir grup insanı içerecektir. Örneğin, bir arşivcinin veya özel koleksiyon kütüphanecisinin materyalleri seçmesi gerekecektir; bir teknisyen veya öğrenci işçi malzemeleri tarayacaktır; bir meta veri uzmanı veya bir katalogcu meta verileri oluşturacak ve bir web yöneticisi sunumu tasarlayacaktır.

Bilgi teknolojisi (BT) personelinin sunucu, depolama ve diğer altyapıyı sağlaması gerekecektir. Küçük kurumlarda bir kişi birden fazla görev üstlenebilse de, bir kişinin bir dijitalleştirme projesi için gereken tüm becerilere sahip olması nadirdir. Bir proje birden fazla kişiyi içeriyorsa, dahil olan kişilerin görevlerini ve istenen sonuçları, görevlerini ne zaman tamamlamaları gerektiğini, işlerinin diğer insanların işleriyle nasıl ilişkili olduğunu ve herhangi bir soruları olursa kiminle iletişime geçileceğini bilmelerini sağlamak için iyi bir iletişim olmalıdır.

Büyük işbirlikçi projeler, genellikle projenin farklı yönleri için sorumluluk almak üzere birkaç komite oluşturur. Örneğin, bir yönetim komitesi, projeyi yönetmekten, fon sağlamaktan, personeli işe almaktan veya görevlendirmekten ve projenin ana konularında karar vermekten sorumludur. Bir seçim komitesi, seçim kriterlerini geliştirmekten ve dijitalleştirme için malzeme seçmekten sorumludur. Bir Teknik komite, yazılım ve donanımın seçilmesinden, sistem mimarisinin tasarlanmasından, teknik özelliklerin oluşturulmasından, teknik sorunların ve sorunların çözülmesinden vb. sorumludur. Bir meta veri komitesi, projenin ilgili meta veri standartlarını ve en iyi uygulamaları izlemesini sağlamaktan, meta veri kayıtları oluşturmak için yönergeler geliştirmekten vb. sorumludur. Bir web tasarım komitesi, proje için web sunumları tasarlamaktan, erişilebilirlik gereksinimlerini belirlemekten ve site ile uyumluluğu sağlamaktan sorumlu olabilir.

3.2.5. Dijital Müze ve Arşivlemenin Uygulanması

Dijital müze ve arşivleme projeleri, aşağıdaki adımlarla sanat eğitimi veren kurumlarda hayata geçirilebilir:

- **Hedef Belirleme:** Projenin hedefleri ve amacı belirlenir. Hangi öğrenci çalışmalarının dijital koleksiyonda yer alacağı, öğrencilere nasıl erişim sağlanacağı ve projenin ne tür bir deneyim sunmayı hedeflediği belirlenir.
- **Dijitalleştirme ve Kataloglama:** Fiziksel sanat eserleri dijital olarak taranır veya fotoğraflanır. Dijital kopyaların kaliteli olması ve detayları doğru bir şekilde yakalaması önemlidir. Dijital eserler, uygun bir veri yönetim sistemi kullanılarak kataloglanır ve indekslenir.
- **Erişim Arayüzü ve Teknoloji Seçimi:** Öğrencilere erişimi kolaylaştıracak bir kullanıcı arayüzü oluşturulur. Kullanıcı dostu bir tasarım, arama özellikleri ve filtreleme seçenekleri sağlanır. Ayrıca, projenin teknik gereksinimleri ve uygun teknoloji çözümleri belirlenir.
- **İçerik Geliştirme:** Dijital koleksiyonlarda yer alan sanat eserleri hakkında açıklamalar, arka plan bilgileri, sanatçı biyografileri gibi içerikler oluşturulur. Ayrıca, interaktif öğrenme materyalleri, sanat eserlerinin anlaşılmasını ve öğrenci etkileşimini artırmayı amaçlar.
- **Eğitim ve Etkinlikler:** Dijital müze ve arşivleme projeleri, öğrencilere yönelik eğitim programları ve etkinliklerle desteklenebilir. Sanat eğitimi veren kurumlar, dijital koleksiyonları kullanarak sanat tarihine ilişkin dersler, atölyeler, sergiler ve etkinlikler düzenleyebilir.
- **Eğitim Materyalleri ve Öğretmen Kaynakları:**
Projede öğretmenler için eğitim materyalleri ve kaynaklar da sunulabilir. Öğretmenlere, projeyi sınıf içinde nasıl kullanabilecekleri, öğrencileri nasıl yönlendirebilecekleri ve sanat eğitiminde dijital müze ve arşivleme projelerinin potansiyelini nasıl değerlendirebilecekleri konusunda rehberlik sağlanabilir.

Dijital koleksiyonlar, sanat eserlerinin korunması, çeşitlilik ve keşif imkanı, kültürel mirasın korunması ve sanat eğitiminin zenginleştirilmesi gibi birçok avantaj sunar. Dijital müze ve arşivleme projelerinin hayata geçirilmesi için hedef belirleme, dijitalleştirme, erişim arayüzü ve içerik geliştirme gibi adımlar izlenmelidir. Bu projeler, sanat eğitimini daha ilgi çekici, etkileşimli ve kapsamlı hale getirerek öğrencilerin sanat alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

Dijital müze ve arşivler için farklı erişim noktalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu erişim noktaları, kullanıcıların dijital müze ve arşiv kaynaklarına erişimini kolaylaştırmak, araştırma yapmalarını sağlamak ve eserlere interaktif bir şekilde etkileşimde bulunmalarını sağlamak amacıyla tasarlanmaktadır. İşte dijital müze ve arşivler için önemli erişim noktaları:

3.2.6. Web Tabanlı Erişim:

- Dijital müze ve arşivler genellikle web tabanlı olarak sunulur. Kullanıcılar, bir web tarayıcısı kullanarak dijital müze veya arşiv platformuna erişebilirler. Web tabanlı arayüz, kullanıcıların kolaylıkla gezinmelerini, arama yapmalarını, eserlere erişmelerini ve etkileşimde bulunmalarını sağlar. Arayüz, kullanıcı dostu bir tasarıma sahip olmalı, menüler, arama çubukları, filtreleme seçenekleri gibi kullanıcı deneyimini iyileştiren özelliklere sahip olmalıdır.

3.2.7. Mobil Uygulamalar:

- Mobil uygulamalar, kullanıcıların dijital müze ve arşiv kaynaklarına akıllı telefonlar ve tabletler gibi mobil cihazlar üzerinden erişmelerini sağlar. Bu uygulamalar, kullanıcıların eserleri incelemek, bilgi edinmek, sergilere katılmak ve etkileşimde bulunmak için kullanışlı bir araç sağlar.

3.2.8. Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmış Gerçeklik (AR):

- Sanat deneyimini daha etkileyici ve interaktif hale getirmek için sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) teknolojileri kullanılabilir. Kullanıcılar, sanal gerçeklik gözlükleri veya artırılmış gerçeklik uygulamaları aracılığıyla dijital müze ve

arşivlerdeki eserleri 3D olarak keşfedebilir, etkileşimde bulunabilir ve sanat deneyimini daha derinlemesine yaşayabilir.

3.2.9. Çevrimiçi Kataloglar ve Veritabanları:

- Dijital müze ve arşivler, genellikle çevrimiçi kataloglar ve veritabanları ile desteklenir. Bu kataloglar ve veritabanları, eserlerin ayrıntılı açıklamalarını, sanatçı bilgilerini, sergi geçmişini, tematik kategorizasyonu ve diğer ilgili verileri içerir. Kullanıcılar, bu kataloglar ve veritabanları aracılığıyla arama yaparak, belirli sanatçıların eserlerini, belirli dönemlere ait eserleri veya belirli temaları içeren eserleri bulabilirler.

3.2.10. Sanal Turlar ve Videolar:

- Dijital müze ve arşivlerde sunulan sanal turlar ve videolar, kullanıcılara sanat eserlerini daha yakından keşfetme imkanı sunar. Kullanıcılar, sanal turlar aracılığıyla sergi alanlarını dolaşabilir, eserlerin detaylarını görebilir ve küratör veya sanatçı videolarıyla eserler hakkında daha fazla bilgi edinebilir.

Bu erişim noktaları, kullanıcıların dijital müze ve arşiv kaynaklarına daha kolay ve etkileşimli bir şekilde erişmelerini sağlar. Bu sayede sanatseverler, araştırmacılar, öğrenciler ve diğer ilgililenenler, sanat eserlerini keşfetme ve sanat eğitimine katkıda bulunma fırsatı bulurlar.

Dijital müze ve arşivlerde erişim sağlanması ve arayüz oluşturulması, kullanıcıların kolaylıkla kaynaklara ulaşmasını ve içeriklerle etkileşimde bulunmasını sağlamak amacıyla önemlidir.

3.3. Dijital Müze ve Arşivleme de Kullanıcı Deneyimi

3.3.1. Kategorizasyon ve Etiketleme:

- Dijital müze ve arşivlerde içeriklerin kategorize edilmesi ve etiketlenmesi önemlidir. Çalışmalar, öğrenci bilgileri, dönemler, temalar gibi kategorilerle ilişkilendirilmeli ve

etiketlenmelidir. Bu sayede kullanıcılar, belirli bir kategoriye veya etikete göre arama yaparak istedikleri içeriğe daha hızlı erişebilirler.

3.3.2. Arama ve Filtreleme Seçenekleri:

- Kullanıcıların arama yapması ve içerikleri filtrelemesi için uygun seçenekler sunulmalıdır. Arama çubuğu, kullanıcıların anahtar kelimeler veya sanatçı adlarıyla arama yapmalarını sağlar. Filtreleme seçenekleri ise kullanıcılara eserlerin kategori, sanatçı, tarih aralığı gibi özelliklerine göre içerikleri sınırlama imkanı verir.

3.3.3. Sanal Turlar ve Gezinme:

- Dijital müze ve arşivlerde sanal turlar ve gezinme seçenekleri sunulabilir. Kullanıcılar, sanal turlar aracılığıyla sergi alanlarını dolaşabilir, eserlere yakından bakabilir ve bilgi edinebilirler. Gezinme özelliği, kullanıcılara içerikler arasında kolayca geçiş yapma imkanı sağlar.

3.3.4. Etkileşimli Özellikler:

- Dijital müze ve arşivlerde etkileşimli özellikler kullanıcı deneyimini zenginleştirir. Kullanıcılar, eserlere yaklaşabilir, döndürebilir, detayları inceleyebilir ve bazı durumlarda yorum yapabilir veya geribildirimde bulunabilir. Ayrıca, kullanıcıların eserleri paylaşmaları, favorilere eklemeleri veya kendi koleksiyonlarını oluşturmalarına olanak tanıyan özellikler de kullanılabilir.

Erişim sağlama ve arayüz oluşturma süreci, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve deneyimine odaklanmalıdır. Kullanıcı geri bildirimleri ve testler, arayüzün kullanılabilirliğini değerlendirmek ve iyileştirmek için önemlidir.

3.4. Dijital Müze ve Arşivlemenin Kurum ile Uyumu

Dijital müze ve arşiv projeleri, kurumun amaçlarına uyacak şekilde tasarlanabilir ve uygulanabilir. İşte dijital müze ve arşiv projelerinin kurumun amaçlarına nasıl uyabileceğiyle ilgili bazı örnekler:

3.4.1. Erişilebilirlik ve Kitlelere Ulaşma:

- Dijital müze ve arşiv projeleri, kurumun öğrenci çalışmalarını daha geniş kitlelere ulaştırma hedefine katkıda bulunabilir. Fiziksel müzelerdeki eserlere ulaşma imkanı olmayan kişiler, dijital ortamda sanat eserlerine erişebilirler. Bu sayede, kurumun amacı olan sanatın demokratikleşmesi ve kitlelerle buluşması gerçekleştirilebilir.

3.4.2. Eğitim ve Araştırma:

- Dijital müze ve arşiv projeleri, eğitim ve araştırma alanında kurumun hedeflerine hizmet edebilir. Öğrenciler, araştırmacılar ve sanatseverler, dijital ortamda öğrenci çalışmalarını inceleyebilir, bilgi edinebilir ve derinlemesine araştırmalar yapabilirler. Bu şekilde, kurumun eğitim ve bilgi paylaşımına katkı sağlama amacı desteklenir.

3.4.3. Koruma ve Arşivleme:

- Dijital müze ve arşiv projeleri, sanat eserlerinin korunması ve arşivlenmesi amacına hizmet eder. Fiziksel eserlerin kırılganlığına karşın, dijitalleştirme sayesinde sanat eserleri daha uzun süreli korunabilir. Ayrıca, dijital arşivleme, eserlerin kaybolma veya bozulma riskini azaltır. Bu şekilde, kurumun kültürel mirasının korunması amacı desteklenir.

3.4.4. Yenilikçilik ve Teknolojik Gelişim:

- Dijital müze ve arşiv projeleri, kurumun yenilikçilik ve teknolojik gelişim hedeflerine katkı sağlar. Yeni dijital araçlar ve teknolojiler kullanarak, interaktif deneyimler, sanal turlar, artırılmış gerçeklik gibi özellikler sunulabilir. Bu şekilde, kurumun teknolojik yeniliklere ayak uydurma ve sanatı farklı bir perspektifte sunma amacı desteklenir.

3.4.5. İletişim ve Toplumsal Etki:

- Dijital müze ve arşiv projeleri, kurumun toplumla iletişim kurma ve toplumsal etki yaratma hedeflerini destekleyebilir. Sosyal medya entegrasyonu, paylaşım seçenekleri ve etkileşimli özellikler aracılığıyla, kullanıcılar sanat eserlerini

paylaşabilir, yorum yapabilir ve etkileşimde bulunabilirler. Bu şekilde, kurumun toplumsal etkileşim ve sanatın güncel konularla ilişkilendirilmesi amacı desteklenir.

Dijital müze ve arşiv projeleri, kurumun önceliklerine ve amaçlarına uyacak şekilde tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Proje planlaması sırasında, kurumun stratejik hedeflerinin göz önünde bulundurulması önemlidir.

3.5. Dijital Müze ve Arşivlemede Süreç Değerlendirmesi

Dijital müze ve arşiv projelerinin başarısını belirlemek için çeşitli yöntemler kullanılabilir. İşte dijital müze ve arşiv projelerinin başarısını değerlendirmek için kullanılacak bazı yöntemler:

- **Kullanıcı Geri Bildirimleri:** Projenin hedef kitlesi olan kullanıcılardan geri bildirim almak önemlidir. Kullanıcılar, projenin kullanılabilirliği, gezinme kolaylığı, içerik zenginliği gibi faktörler hakkında görüşlerini paylaşabilirler. Kullanıcı memnuniyeti ve geri bildirimler, projenin başarısını değerlendirmek için önemli bir ölçüt olabilir.
- **Ziyaretçi İstatistikleri:** Dijital müze ve arşiv projelerindeki ziyaretçi istatistikleri, projenin başarısını ölçmek için kullanılabilir. Ziyaretçi sayısı, sayfa görüntüleme sayısı, ortalama ziyaret süresi gibi veriler, projenin ne kadar ilgi çektiğini ve kullanıcıların ne kadar zaman harcadığını gösterir.
- **Etkileşim ve Paylaşım Oranları:** Projede sunulan etkileşimli özelliklerin kullanım oranları ve içeriklerin sosyal medyada paylaşılma oranları, projenin etkileşim ve paylaşım potansiyelini değerlendirmek için kullanılabilir. Kullanıcıların eserlere olan ilgisi ve etkileşim düzeyi, projenin başarısını gösteren bir göstere olabilir.
- **Akademik ve Yaygın İtibar:** Dijital müze ve arşiv projeleri, akademik ve yaygın medya tarafından nasıl değerlendirildiği önemlidir. Akademik yayınlarda veya medya haberlerinde projenin övgü ve değerlendirmeleri takip edilebilir. Projenin

kabul edilme düzeyi ve toplum tarafından ne kadar takdir edildiği, başarısını yansıtan faktörlerden biridir.

- **Kullanıcı Araştırmaları:** Kullanıcılarla gerçekleştirilen anketler, odak grupları veya mülakatlar gibi araştırma yöntemleri, projenin kullanıcı deneyimi ve beklentileri üzerinde derinlemesine bir analiz sağlayabilir. Kullanıcıların projeden ne beklediği, nasıl kullandığı, hangi özelliklerin daha önemli olduğu gibi konulara odaklanan araştırmalar, projenin başarısını belirlemek için önemli bir kaynaktır.
- **Karşılaştırmalı Analiz:** Benzer projelerle karşılaştırmalı analiz yapmak, projenin başarısını değerlendirmek için bir yol olabilir. Benzer özelliklere sahip diğer dijital müze ve arşiv projeleriyle karşılaştırma yaparak, projenin rekabet gücünü ve farklılığını anlamak mümkün olabilir.

Tüm bu yöntemler bir arada kullanılarak, dijital müze ve arşiv projelerinin başarısını objektif bir şekilde değerlendirmek mümkündür. Bu yöntemler, projenin hedeflerine ne kadar uyulduğunu, kullanıcıların beklentilerini ne kadar karşıladığını ve toplumda ne kadar etki yarattığını ölçmek için kullanılabilir.

Projenin başarısını değerlendirmek ve geliştirmek için sürekli geribildirim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Öğrenci ve öğretmen görüşleri, kullanım istatistikleri ve geri bildirim formları gibi yöntemlerle projenin etkileri ve kullanılabilirliği değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme sonuçlarına dayanarak projenin sürekli iyileştirilmesi sağlanmalıdır.

Dijital müze ve arşivleme projeleri, sanat eğitimi veren kurumlar için büyük fırsatlar sunmaktadır. Bu projeler, öğrencilere erişim kolaylığı, çeşitlilik, etkileşim, keşif ve yaratıcılık imkanı sağlar. Proje adımlarının doğru bir şekilde planlanması, kaynakların doğru seçimi ve kullanıcı odaklı bir yaklaşım, projenin başarılı bir şekilde hayata geçirilmesini sağlar. Projenin sürekli değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi de uzun vadeli başarının sağlanmasına yardımcı olur.

KAYNAKÇA

Anderson, L. (2015). "*Sanat Eserlerinin Yönetimi ve Dijital Veritabanlarının Kullanımı.*" Sanat Araştırmaları Bülteni, 30(4), 320-335.

Anderson, D., & Walker, J. (2018). "*Digital Preservation of Cultural Heritage: Concepts, Works, and Challenges.*" International Journal of Digital Curation, 13(2), 176-196.

Anderson, T. (2016). "*The Digital Arts and Humanities: Neogeography, Social Media and Big Data Integration.*" Routledge.

Altinkurt, L. (2005). *Türkiye'de Sanat Eğitiminin Gelişimi.* Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,(12), Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dpusbe/issue/4754/65308>

Bearman, D., & Trant, J. (1995). "*Digital Libraries.*" *Annual Review of Information Science and Technology*, 30(1), 399-431.

Bearman, D., & Trant, J. (2005). "*Museum informatics: People, information, and technology in museums.*" Routledge.

Bucur, V., & Sandu, A. (2015). "*The Future of Art Education: Global Perspectives on the Transformations of Artistic Knowledge in the Age of Digital Information.*" Cambridge Scholars Publishing.

Buyurgan, S., Buyurgan, U. (2020), *Sanatın Eğitimi ve Öğretimi, Eğitimin Her Kademesine Yönelik Yöntem ve Tekniklerle*, Ankara: Pegem Akademi

Brown, C. (2016). "*Sanat Eserlerinin Korunması ve Kayıtlarının Tutulması.*" Sanat ve Müze Yönetimi Dergisi, 20(1), 35-52.

Cameron, F., & Kenderdine, S. (2009). *Digital Museums: A Multimodal Introduction*. MuseumsEtc.

Din, H. (2009). *Digital Museum: A Think Guide*. Peter Lang Publishing.

Doğan, G. (2018). "Dijitalleşen Müze ve Ziyaretçi Deneyimi." *International Journal of Social Science and Education Research*, 4(2), 730-738.

Dorin, E. (2018). *Art Education in a Postdigital World: Case Studies and Critical Reflections*. Intellect Books.

Duranti, L., & Rogers, C. (2012). *Archives and the Digital Library*. Springer Science & Business Media.

FitzGerald, M., & Yeganeh, H. (2020). "Digital Culture, Art Education, and Online Museum Resources." *International Journal of Art & Design Education*, 39(2), 474-488.

Freeman, C., & Levesque, C. (2013). "Museums, libraries and archives in the digital age: An investigation of digital preservation and institutional sustainability." *First Monday*, 18(12). Retrieved from <http://firstmonday.org/article/view/4553/3723>

Fotea, I. (2017). *Art and Heritage in the Digital Age*. Cambridge Scholars Publishing.

Foteini, A., & Sotirios, K. (2015). *Digital Museums and Education: A Methodological Turn*. *Education Sciences*, 5(1), 4-17.

Ioannides, M., Fritsch, D., & Leissner, J. (Eds.). (2010). *Digital Heritage: Third International Euro-Mediterranean Conference, EuroMed 2010*. Springer.

Giaccardi, E. (Ed.). (2012). *Heritage and social media: Understanding heritage in a participatory culture*. Routledge.

Gilliland, A. J. (2000). "*Setting the Stage: Digital Preservation Issues, Policies, and Guidelines.*" *Library Resources & Technical Services*, 44(2), 59-70.

Kelly, L., & Crawford, G. (2016). *Museum, gallery, or archive? Digital design for cultural heritage. In Proceedings of the 2016 CHI Conference Extended Abstracts on Human Factors in Computing Systems (s. 3282-3285).* ACM.

Kravchyna, V., & Hastings, S. K. (2009). "*Digital libraries and digital museum collections in art education.*" *Visual Arts Research*, 35(1), 95-108

Lavoie, B. F., & Dempsey, L. (2010). "*Thirteen Ways of Looking at...Digital Preservation.*" *D-Lib Magazine*, 16(7/8).

Leyla Soyer Mengüç, 2022. "Ders belgeliği" Söyleşi,
<http://www.gunleme.dersbelgeligi.com/mezunumuz-leyla-soyer-mengucten-ders-belgeligi/>

Manovich, L. (2015). "*Software Takes Command.*" Bloomsbury Academic.

Marty, P. F. (2012). "*Digital humanities in the library: Challenges and opportunities for subject specialists.*" *ACRL Publications in Librarianship*, No. 63.

Mengüşoğlu, T. (2017), *İnsan Felsefesi*, Ankara: Doğu Batı Yayınları

National Digital Stewardship Alliance. (2017). "*Levels of Digital Preservation.*"

Johnson, E. (2023). "*Sanat Eserlerinin Kaydı ve Yönetimi.*" *Journal of Art Management*, 15(3), 210-230.

Parry, R. (Ed.). (2010). *Museums in a Digital Age.* Routledge.

Pohlscheidt, K. (2020). *Digital Transformation in Museum Communication: From Audience Development to Data-Driven Engagement*. Routledge.

Rugg, G., & McGeorge, P. (2000). "Digital Archives: Management, Use and Access." Gower Publishing, Ltd.

Ruest, N., & Joffe, H. (2019). "Digital Preservation for Libraries, Archives, and Museums." Rowman & Littlefield.

Scott, C. (2014). *Archives and Education: Mapping the Landscape*. Archival Science, 14(3), 217-238.

Simon, N. (2010). *The Participatory Museum*. Museum 2.0.

Smith, A. (2018). "Sanat Müzelerinde Dijital Arşivleme ve Yönetim." Sanat ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 10(2), 145-165.

Yusuf Taktak, 2022. "Sanat Eğitimi / Arşiv ve Müze" Söyleşi,
<http://www.gunleme.dersbelgeligi.com/yusuf-taktak-arsivleme-ve-muzecilik/>

Walters, T. O. (2011). "The Impact of Digital Technology on Preservation." Journal of Library Administration, 51(1), 19-27.

EKLER

EK 1

Görüşme Formu

Görüşme Tarihi: 11.05.2023

Görüşme Yeri: Mail

Adı Soyadı: Caitlin Biggers

Mesleği: Proje Müdürü – Öğrenci Koleksiyonları Arşiv Uzmanı

Çalıştığı Kurum: The Cooper Union for the Advancement of Science and Art

Görüşme Soruları ve Yanıtları

- **Soru:** Araştırmamızda kullanmak üzere kısa özgeçmişinizden bahsedebilir misiniz?

Cevap:

Arşivci, Proje Yöneticisi

Caitlin Biggers, kataloglama ve dijitalleştirme yoluyla görsel kaynak koleksiyonlarına kamusal erişimi artırmaya odaklanan bir arşivcidir. Biggers, Cooper Union Arşivi'ne katılmadan önce New York Belediye Arşivleri, New York Üniversitesi Bobst Kütüphanesi, Whitney Amerikan Sanatı Müzesi, Steven Holl Architects ve bir dizi özel koleksiyonda çalışmıştır. Goucher College'dan Tarih alanında lisans derecesine ve New York Üniversitesi'nden Arşivler ve Kamu Tarihi alanında yüksek lisans derecesine sahiptir.

- **Soru:** Öğrenci çalışmalarını arşivleme fikri ilk nereden ortaya çıktı?

Cevap: Süreç 1930'larda başladığı için tam olarak emin değilim. Bu fotoğrafların okulun tanıtımı için çekilmiş olabileceğini düşünüyoruz. Süreç 1960'larda resmiyet kazandığında, fotoğraflar okulun pedagojisine dair kanıtları korumak için çekildi. Sonrasında arşivleme fikri önem kazandı ve geçmiş yıllarda yapılmış olan bu hazırlıklar da arşivleme içine dahil edildi.

- **Soru:** Kurumunuzun arşivleme amacını öğrenebilir miyiz?

Cevap: Okulların pedagojisini korumak ve gelecek nesillere sürecimizi aktarmak için arşivlemeye önem veriyoruz. Cooper Union Arşivleri ve Özel Koleksiyonlarının misyonu, Cooper Union ve Cooper Union topluluğu tarafından, onlar için veya bunlar hakkında oluşturulan bilgi kaynaklarının yönetimi yoluyla öğretimi, araştırmayı, idareyi ve hizmeti desteklemektir. Koleksiyonlarımız, Cooper Union'ın gelişiminin yanı sıra kurucularımızın, öğretim üyelerimizin, personelimizin ve mezunlarımızın devam eden katkıları ve başarılarını belgeleyen çok çeşitli el yazmaları, nesnelere, yayınlar, renkli slaytlar, film ve videolar ve fotoğrafları içerir. Buna, kiralamalar ve yıllık raporlar gibi kurumsal kayıtlar; sergi efemerası, yıllıklar ve yayınlar şeklinde öğrenci deneyiminin belgelenmesi; ve Peter Cooper ve Abram S. Hewitt dahil Cooper Union tarihinin önemli isimlerinin kişisel belgelerini de ekleyebilirim.

- **Soru:** Tüm öğrenci çalışmalarını arşivliyor musunuz?

Cevap: Sadece Mimarlık bölümü öğrencilerinin tüm çalışmalarını arşive alıp halka açık yayınlıyoruz. Sanat okulu öğrencilerinin sergi ve etkinlik çalışmaları da arşivlenip yayınlıyor. Sanat okulu öğrencilerinin tüm çalışmaları bireysel öğrenci kayıtlarıyla ulaşılabilir olduğu için tüm sanat arşivimiz erişime açık değildir.

- **Soru:** Arşivleme sürecinde ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

Cevap: Öğrencilerin çalışmalarını dijital kopyalar halinde sunmalarının teşvik edilmesi, çoğu zaman meşgul ve yoğun akademik programları nedeniyle uygulanması zor bir işlemdir. Bununla birlikte, eski materyalleri dijital bir ortama aktarma süreci, genellikle yüksek maliyetler ve önemli zaman harcamaları gerektiren karmaşık bir süreçtir. Bu engellerin başında finansal zorluklar gelmektedir. Öğrenciler, materyallerini dijital hale getirmek için

gerekli kaynaklara erişim bulamayabilirler. Ayrıca, bu tür bir dönüşüm işlemi, teknik bilgi ve ekipman gerektirebilir ki bu da öğrencilerin kısıtlı kaynaklarının ötesine geçebilir. Bu nedenle, akademik kurumlar ve eğitim yöneticileri, öğrencilerin materyallerini dijitalleştirmelerini teşvik etmek için finansal ve teknik destek sağlamanın yollarını araştırmalıdır. Bu tür bir teşvik, akademik çalışmaların dijital erişimini artırabilir ve gelecekteki araştırmalar için önemli bir kaynak oluşturabilir.

- **Soru:** Çalışmalar arşive kim tarafından yükleniyor ve yükleme yapmak için kriterler var mıdır?

Cevap: Akademik kurumlardaki arşivler, öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve araştırmacıların çalışmalarının kalıcı kayıtlarını koruma görevini üstlenirler. Bu tür arşivlerin yönetimi, arşiv personeli tarafından yürütülen bir süreçtir. Ancak, bu sürecin özünde bir dizi adım bulunur ve bu adımların başlangıcında proje seçimi ve içeriğin belirlenmesi yer alır. Bu aşamada, projeler ve bu projelerle ilişkilendirilen materyaller, genellikle akademik birimlerin, yani özellikle Cooper Üniversitesi'nde öğretim üyelerinin katılımıyla belirlenir. Öğretim üyeleri, arşive dahil edilmek üzere gelecekteki önemli çalışmalarını belirlemek amacıyla projeleri seçerler.

Proje seçiminin ardından, arşiv personeli, seçilen projelerin materyallerini çevrimiçi erişilebilir hale getirmek için teknik ve kurumsal altyapıyı oluşturur. Bu, çalışmanın dijital bir kayıt olarak muhafaza edilmesini ve bu çalışmanın gelecekteki kuşaklar ve araştırmacılar için erişilebilir olmasını sağlar. Özellikle bu aşamada, arşiv personeli, projeyi tam olarak temsil edecek ve gerektiğinde kolayca bulunabilir olacak şekilde bir dizi materyal seçmeye ve düzenlemeye odaklanır. Bu, gelecekteki kullanıcıların projenin derinliğini ve kapsamını anlamalarını kolaylaştırır. Böylece, arşivler gelecekteki araştırmalar için zengin ve erişilebilir kaynaklar sunar.

Bu süreç, arşiv yönetiminin karmaşıklığını ve uzun vadeli bir perspektifi yansıtır. Proje seçimi, içerik oluşturma, dijitalleştirme ve sonunda erişilebilir hale getirme aşamaları, akademik birimler, öğretim üyeleri, arşiv personeli ve teknik uzmanlar arasında işbirliği gerektirir. Ancak bu süreç, akademik kurumların çalışmalarını gelecek kuşaklar ve

araştırmacılar için sürdürülebilir bir şekilde koruma ve paylaşma yeteneğini güvence altına alır.

- **Soru:** Bir arşiv uzmanı olarak dijital koleksiyon oluşturulurken nelere dikkat edilmesini önerirsiniz?

Cevap: Dijital koleksiyon oluştururken dikkat edilmesi gereken bir dizi önemli faktör bulunmaktadır. Bu faktörler, arşiv uzmanlarının ve kurumların dijital koleksiyonlarını etkili bir şekilde planlamalarını ve yönetmelerini sağlar. Bunları kısaca açıklayacak olursam:

Koleksiyon Amaçları ve Kapsamı: İlk adım, dijital koleksiyonun amaçlarını ve kapsamını belirlemektir. Bu, belgelerin ne tür materyalleri içereceği, hangi disiplinler veya konulara odaklanacağı ve koleksiyonun ne tür bir araştırmayı desteklemeyi amaçladığı gibi temel soruları içerir. Bu belirlemeler, koleksiyonun gelecekteki kullanıcılarına nasıl hizmet edeceğini şekillendirir.

Koleksiyon Geliştirme ve İçerik Seçimi: Koleksiyon oluşturma sürecinde, hangi materyallerin dijitalleştirileceğini ve koleksiyona dahil edileceğini seçmek kritiktir. Bu seçim, özenle yapılmalıdır ve öncelikle koleksiyonun amacı ve kapsamına dayandırılmalıdır. Özellikle nadir veya özgün belgelerin dijitalleştirilmesi, titizlikle ele alınmalıdır.

Metaveri (Metadata) Oluşturma: Her dijital nesnenin, içeriğini açıklayan metaveriye ihtiyacı vardır. Metaveri, eserin tarih, yazar, konu, kaynak, boyut ve diğer önemli bilgilerini içerir. Bu metaveri, koleksiyonun düzenli ve etkili bir şekilde aranabilir olmasını sağlar.

Teknoloji ve Altyapı: Dijital koleksiyonların saklanması ve erişilmesi için güçlü bir teknolojik altyapı gereklidir. Veri saklama, yedekleme, güvenlik önlemleri ve kullanıcıların erişimi gibi faktörler dikkate alınmalıdır.

Telif Hakkı ve İzinler: Dijital koleksiyonlarda yer alan materyallerin telif haklarına ve kullanım izinlerine dikkat edilmelidir. Telif haklarına uygunluk ve kullanım izinlerinin sağlanması hukuki sorunları önler.

Kullanıcı Erişimi ve Eğitimi: Koleksiyonun kullanıcılarına kolay ve etkili bir erişim sağlanmalıdır. Ayrıca, kullanıcıları koleksiyonun nasıl kullanacakları konusunda eğitmek önemlidir.

Koruma ve Yedekleme: Dijital koleksiyonların uzun vadeli korunması ve yedeklenmesi gereklidir. Teknolojik değişikliklere uyum sağlamak ve materyallerin gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak için bir sürdürülebilirlik stratejisi oluşturulmalıdır.

Kurumsal İşbirliği ve Standartlar: Koleksiyon oluştururken, kurum içi ve kurumlar arası işbirliği teşvik edilmelidir. Ayrıca, ulusal ve uluslararası standartlara uyum sağlamak önemlidir.

Dijital koleksiyonların oluşturulması ve yönetilmesi karmaşık bir süreçtir ve yukarıda belirtilen faktörlerin her biri dikkatlice ele alınmalıdır. Bu, koleksiyonun uzun vadeli başarısını ve kullanılabilirliğini sağlamak için önemlidir.

- **Soru:** Arşivlemenin yararları üzerine öğrenci anketleriniz, analizleriniz veya raporlarınız var mıdır? Varsa paylaşabilir misiniz?

Cevap: Belirli dönemlerde öğrencileri dinleyecek ve geri dönüşler alacak uygulamalarımızı yapıyoruz ancak bunu halka açık şekilde yayınlamadığımız gibi sizinle de paylaşmak için kurum perspektifi doğrultusunda hareket etmek zorunda olduğumuzdan paylaşamıyoruz.

- **Soru:** Arşivleme ve dijital koleksiyonda düzeltilmesini öngördüğünüz yanlar var mıdır, açıklayabilir misiniz?

Cevap: Dijital arşivler ve koleksiyonlar, karmaşık ve uzun vadeli projeler oldukları için bazı düzeltilmesi gereken yönleri içerir. Bu yönler, teknik, kurumsal ve idari olarak ele alınmalıdır.

Dijital koleksiyonlar, teknik altyapıları ve yazılımları gerektirir. Bu nedenle, teknik sorunlar ve hatalar kaçınılmazdır. Özellikle büyük koleksiyonlarda, dosya bozulmaları, erişim

sorunları ve veri kaybı gibi teknik sorunlar ortaya çıkabilir. Teknik destek ve sürekli izleme bu tür sorunların tanımlanmasını ve düzeltilmesini sağlar.

Metaveri veya metadata, dijital nesnelere açıklamak için kullanılır. Metaveri hataları, yanlış bilgi içeren veya eksik olan metaveri içerebilir. Bu, kullanıcıların koleksiyon içeriğini yanlış anlamalarına veya istedikleri materyali bulamamalarına neden olabilir. Bu hataların düzeltilmesi, doğru ve eksiksiz metaveri sağlama gerekliliğini içerir.

Teknoloji sürekli olarak gelişiyor ve değişiyor. Bu, eski dosya formatlarının okunmaz hale gelmesi veya yeni erişim yöntemlerinin gerekliliğini ortaya çıkarabilir. Dijital koleksiyonların teknolojik değişikliklere uyum sağlama kapasitesi önemlidir.

Dijital koleksiyonlar, uzun vadeli ve sürdürülebilir bir yönetim gerektirir. Bu nedenle, sürekli izleme, teknik destek ve kurumsal işbirliği bu tür sorunların tanımlanmasını ve çözülmesini sağlar. Tüm bu durumları IT birimimiz ile çözüm bulmaya ve gidermeye çalışıyoruz.

- **Soru:** Sanat eğitimi alan bireylerin dijital koleksiyonlara erişiminde fırsat eşitliği sunuyor musunuz? Farklı bölgelerden ve ülkelerden erişim sağlanabilir mi?

Cevap: Evet, arşivimiz tamamen halka açıktır. Milliyet veya çalışma alanı konusunda kısıtlama getirmiyoruz.

- **Soru:** Dijital arşivleme aynı zamanda bir müze görevi görüyor mu? Koleksiyonlara erişim trafiğini ölçtüğünüz bir sistem var mıdır?

Cevap: Kurumsal ölçekte bir müze gibi işlediğini söyleyebilirim, site trafiğini izlemek ve analiz etmek için çoğunlukla Google Analytics veya benzeri analitik araçlar kullanmaktayız. Bu tür araçlar, kullanıcı davranışlarını, erişim istatistiklerini ve koleksiyon içeriği ile etkileşimi kaydetme ve raporlama kapasitesine sahiptir. Bu veri analizi, koleksiyonun kullanımını anlamak, koleksiyon geliştirmesi yapmak ve kullanıcı deneyimini iyileştirmek için bize önemli dönütler sağlamaktadır..

- **Soru:** Oluşturduğunuz dijital koleksiyon için aynı zamanda dijital müze de diyebilir miyiz?

Cevap: Böyle de denebilir, evet.

- **Soru:** Öğrenci dijital eser koleksiyonu için ülkenizde benzer olan ve inceleyebileceğimiz farklı örnekler var mıdır?

Cevap: Öğrenci çalışmalarının kriterleri, genellikle sanat eğitimi alanında uzmanlaşmış eğitimciler veya ilgili uzmanlar tarafından tespit edilmektedir. Arşivciler olarak, özellikle sanat eğitimi odaklı kriterlerin ayrıntılarına dair kapsamlı bilgiye sahip değiliz.

- **Soru:** Eserlerin arşive yüklenmesi için kriterleriniz var mıdır, nelerdir?

Cevap: Öğrencilerden talep edilen uygulama, yüksek çözünürlüklü dijital dosyaların sağlanmasıdır, ideal olarak bu dosyalar TIFF (Tagged Image File Format) veya PDF (Portable Document Format) biçiminde sunulmalıdır. Daha sonra, bu materyali web sitesine entegre etmek için, dosyalar genellikle JPEG (Joint Photographic Experts Group) formatına dönüştürülür. İlgili teknik bilgiler için aşağıdaki tabloları paylaşıyorum.

Malzeme Türü	Asgari çözünürlük	Minimum bit derinliği	Asgari renk alanı
Resimsiz kitaplar ve metin belgeleri	300 dpi	8	gri tonlama
Resimli kitaplar ve metin belgeleri	400 dpi	8	gri tonlama
El yazmaları	400 dpi	24	Renk
Haritalar			
Fotoğraf baskıları (<8"x10")	400 dpi	8/24	Gri Tonlamalı/Renkli
Posterler	300 dpi	24	Renk

Arşiv ana dosyaları	Dosyalara erişim
TIFF (sıkıştırılmamış)	JPEG JPEG2000 PDF/A

- **Soru:** Öğrenci çalışmalarının arşive alınmasına kimler karar veriyor?

Cevap: Yukarıda bahsettiğim üzere, öğrenci çalışmalarının kriterleri, genellikle sanat eğitimi alanında uzmanlaşmış eğitimciler veya ilgili uzmanlar tarafından tespit edilmektedir. Eser seçimini de ilgili sanat eğitimcisi yapmaktadır.

- **Soru:** Yılda kaç kez arşive yükleme gerçekleştiriyorsunuz?

Cevap: Birikimimizi tamamladıktan sonra, her akademik yılın sonunda bir kez materyal yüklemesi gerçekleştiriyoruz.

- **Soru:** Arşiv yönetimi için fon sağlanması gerekli midir? Sıfırdan kurulacak yapılar için personel istihdamı hakkında görüşlerinizi alabilir miyim?

Cevap: Evet, bir arşiv yönetiminin uygulanması genellikle önemli miktarda finansal kaynağa ihtiyaç duyar. Bu finansman gereksinimi, yönetilen koleksiyonların büyüklüğü ve tam zamanlı personel sayısı gibi faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterir. Başlangıç aşamasında, projeyi yürütmek için tam zamanlı veya yarı zamanlı bir arşivciyi istihdam etmek gibi maliyetleri değerlendirmek önemlidir. Ardından, ihtiyaçlarınıza göre ölçeklendirme yaparak süreci sürdürebilirsiniz.

- **Soru:** Arşiv sürecinin kuruluşu hakkında tarihçe olarak kullanabileceğim kaynak var mıdır?

Cevap: Kurumumuzun böyle bir kaynağı ne yazık ki bulunmuyor yalnız aşağıdaki kaynaklar yardımcı olacaktır:

1. [Building Digital Collections: A Technical Overview](#)
2. <https://www.niso.org/publications/framework-guidance-building-good-digital-collections>
3. https://www.webjunction.org/documents/webjunction/Best_Practices_and_Planning_for_Digitization_Projects.html
4. <https://nmsu.libguides.com/nmsudigitalcollections/create>

- **Soru:** Koleksiyonunuz sadece geçmiş ve şu anki zaman arasında bağ kurmayı mı hedefliyor? Hedefleriniz arasında daha farklı yaklaşımlar var mıdır?

Cevap: The Cooper Union Üniversitesi'nin koleksiyon stratejisi sadece geçmiş ve şu anki zaman arasında bağ kurmayı hedeflemiyor; aynı zamanda geleceğe yönelik yaklaşımları da içeriyor. Koleksiyonlarımız, tarihsel belgelerin yanı sıra çağdaş eserler ve geleceğe yönelik

projeleri içermektedir. Amacımız, öğrencilere, araştırmacılara ve topluluğumuza ilham vermek ve onlara çok çeşitli perspektifler sunmaktır.

Koleksiyonlarımız, hem geçmişten gelen ilhamı sunmak hem de gelecekteki yaratıcılığa destek olmak amacıyla çeşitli türde materyaller içerir. Bu, sanat, mühendislik, mimari ve diğer disiplinlerdeki projeleri desteklemeyi amaçlar. Koleksiyonlarımızın genişliği ve çeşitliliği, öğrencilere farklı dönemlerden ve kültürlerden ilham alabilme fırsatı sunar. Aynı zamanda, öğrencilerin kendi yaratıcı çalışmalarını koleksiyonlarımıza eklemelerine olanak tanır ve geleceğe yönelik projelerin bir parçası olabilirler.

Bu yaklaşım, The Cooper Union Üniversitesi'nin koleksiyonlarını sadece tarihle sınırlamayan, aynı zamanda geleceği de kucaklayan bir vizyonla yönetme şeklini yansıtmaktadır. Koleksiyonlarımız, öğrencilerin ve araştırmacıların geçmişten ilham alırken aynı zamanda gelecekteki projeleri geliştirmelerine yardımcı olur.

Paylaşılan Kaynaklar

1. Creating Digital Collections by Allison B. Zhang; Don Gourley

ISBN: 9781843343974

Publication Date: 2008-09-30

2. Digital Collections Worldwide by Michael J. Aloi; Marjorie Fusco; Susan E. Ketcham

ISBN: 9781555707019

Publication Date: 2011-01-01

3. Evaluating and Measuring the Value, Use and Impact of Digital Collections by Lorna M. Hughes

ISBN: 9781856047203

Publication Date: 2012

4. Getting Started with Digital Collections by Jane D. Monson

ISBN: 9780838915431

Publication Date: 2017-02-03

5. How to Build a Digital Library by Ian H. Witten; David Bainbridge; David M. Nichols

ISBN: 9780123748577

Publication Date: 2009-11-09

6. Metadata for Digital Collections by Steven J. Miller

ISBN: 9781555707460

Publication Date: 2011-05-01

7. The Whole Digital Library Handbook by Diane Kresh (Editor)

ISBN: 0838990096

Publication Date: 2007-01-01

Paylaşılan Web Siteleri

4. [Building Digital Collections: A Technical Overview](#)
5. <https://www.niso.org/publications/framework-guidance-building-good-digital-collections>
6. https://www.webjunction.org/documents/webjunction/Best_Practices_and_Planning_for_Digitization_Projects.html
4. <https://nmsu.libguides.com/nmsudigitalcollections/create>
5. <http://archphotos.nmsu.edu/moreinfo.cfm?op=1&ImageNo=04090546>
6. <http://archphotos.nmsu.edu/about.cfm>
7. <https://archswc.cooper.edu/>
8. https://archswc.cooper.edu/Search/projects/removeCriterion/_search/removeID/ca_set_s.set_id%3A611/view/images/key/9a593b437d44c090637bc887d4c0e6c4
9. chrome-
extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://library.cooper.edu/ld.php?content_id=64253596
10. <https://library.cooper.edu/archives/digitized>
11. <https://cdm16045.contentdm.oclc.org/digital/collection/p15161coll1/search>

EK 2
Grup -1-
Sanat Eğitimi Mezunları Görüş Formu

Sayfa 1

Araştırma Konusu ve Amaç:

Üniversiteler ve sanat okulları, yıllardır aynı müfredat konularını işlemektedirler. Ancak, bu süreçte önceki dönemlerdeki öğrenci çalışmalarına erişimde zorluklar yaşanmaktadır. Bu çalışmaların birçoğu kaybolmakta veya erişilemez hale gelmektedir. Bu nedenle, geçmişten gelen bu kopukluğun, gelecekte üreteceğimiz eserler için kaynak eksikliği yaratabileceğini düşünmekteyiz. Bu sorunun üstesinden gelmek amacıyla bu araştırmayı başlatıyoruz.

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı, üniversite ve sanat okullarında yıllar içinde hazırlanan öğrenci çalışmalarını dijital bir ortamda arşivlemek ve erişilebilir hale getirmektir. Sadece resim eserleri değil, tüm sanat branşları (grafik, heykel, fotoğraf, el sanatları, baskı vb.) için bu arşivi oluşturmayı hedefliyoruz. Ayrıca, mevcut teknolojilere uygun olarak üç boyutlu eserlerin de dijital arşivlere aktarılabilir olduğunu düşünüyoruz. Bu sayede, sanat eğitimi alanında geçmişten gelen erişim sorununu çözmeyi ve sanat eserlerini geleceğe taşımayı amaçlıyoruz.

Araştırmanın Kapsamı:

Bu araştırma sadece sanat branşlarıyla sınırlı kalmayacak; müzik, mimarlık gibi diğer branşlarda da benzer arşiv sistemlerinin oluşturulabilirliğine değinilecektir. Ayrıca, bu sistemlerin avantajları ve dezavantajları detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

Anket ve Geri Bildirim:

Araştırmamızın bir parçası olarak sizden gelen geri bildirimlere de yer vermek istiyoruz. Ankete katılmak için yaklaşık 15 dakika ayırmanız yeterli olacaktır. Şimdiden vereceğiniz cevaplar için teşekkür ederiz.

Bu araştırma ile sanat eğitimindeki değerli geçmişi koruma ve gelecek nesillere aktarma fırsatını değerlendirmeyi amaçlıyoruz.

Sayfa 2

1. Kişisel bilgilerinizi giriniz *

İsim Soyisim:

Yaşınız:

Devam eden/Mezun olduğunuz,

Eğitim Kurumu:

2. Sanat eğitimi sürecinde, aynı müfredat konularında sizden önceki dönemlerde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşadınız mı?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

2. Sanat eğitimi sürecinde, aynı müfredat konularında sizden önceki dönemlerde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşadınız mı?

.png .pdf .xls .csv

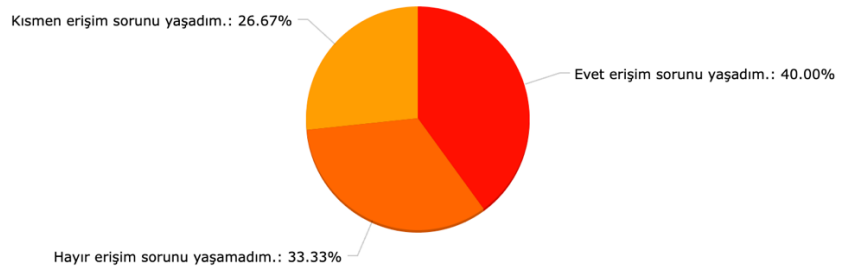
Katılımcıların sayısı: 15

6 (40.0%): Evet erişim sorunu yaşadım.

5 (33.3%): Hayır erişim sorunu yaşamadım.

4 (26.7%): Kısmen erişim sorunu yaşadım.

- (0.0%): Önceki dönem çalışmalarını merak etmiyorum trendlere uygun farklı uygulamalar arayışındayım.

2. Analiz: Sanat eğitimi sürecinde kendinden önceki dönemlerde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşayanların %40'lık bir oranla çoğunluğu oluşturduğu görülmüştür. Erişim sorunu yaşamayanlar ise az bir oranda sayılmazlar burada oranlar birbirine yakın olduğu göze çarpar.

3. Her dönem hazırlanan öğrenci çalışmalarından en iyi örnekler dışında tüm atölye çalışmalarını görmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

3. Her dönem hazırlanan öğrenci çalışmalarından en iyi örnekler dışında tüm atölye çalışmalarını görmek ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

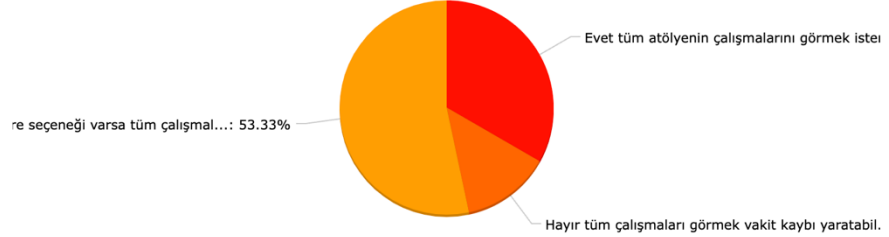
Katılımcıların sayısı: 15

5 (33.3%): Evet tüm atölyenin çalışmalarını görmek isterdim.

2 (13.3%): Hayır tüm çalışmalarını görmek vakit kaybı yaratabilir.

8 (53.3%): Sistem üzerinde filtre seçeneği varsa tüm çalışmalarını görmek kısmen yararlı olur.

- (0.0%): Tüm çalışmaların dijital arşive aktarılmasını işlevsel bulmuyorum.

3. Analiz: Görüşmeye katılanların %86'sı tüm öğrenci çalışmalarını görmenin faydalı olacağı görüşünde. %53'ü arşiv sisteminde kullanılacak ara yüzün kullanıcı aramalarını kolaylaştıracak formatta olmasını da önemsiyor. Aksi görüş belirtenlerin sayısı bu soruda düşük bir oranda kalıyor.

3. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dijital arşive alınmasını ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

4. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dijital arşive alınmasını ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

14 (93.3%): Öğrenci çalışmalarının dijital ortamlara aktarılmasını isterdim.

1 (6.7%): Öğrenci çalışmalarının dijital ortamlara aktarılmasını istemedim.

- (0.0%): Öğrenci çalışmalarının dijital ortamlara aktarılması noktasında emin değilim!

Öğrenci çalışmalarının dijital ortamlara aktarılma...: 6.67%

4. Analiz: Görüşmeye katılanların %93 dijital arşivleme projesi için olumlu görüş ifade edilmiştir.

4. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dönem sonu veya yıl sonunda dijital müzelerdeki gibi öğrenci çalışmalarından oluşan bir sergide yayınlanması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

5. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dönem sonu veya yıl sonunda dijital müzelerdeki gibi öğrenci çalışmalarından oluşan bir sergide yayınlanması hakkında ne düşünüyorsunuz?

.png .pdf .xls .csv

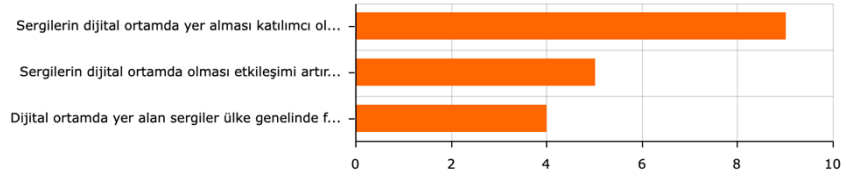
Katılımcıların sayısı: 15

9 (60.0%): Sergilerin dijital ortamda yer alması katılımcı olarak daha fazla insana erişimi kolaylaştıracağından etkileşimin de buna paralel fazla olacağını düşünüyorum.

5 (33.3%): Sergilerin dijital ortamda olması etkileşimi artıracaktır yalnız eserlerin orijinal halleri dijitalde aynı etkiyi vermeyebilir.

4 (26.7%): Dijital ortamda yer alan sergiler ülke genelinde fırsat eşitliği sağladığından faydalarının daha ağırlıkta olacağını düşünüyorum.

- (0.0%): Sergilerin dijital ortamda etkili olacağını düşünmüyorum.

5. Analiz: Görüşmeye katılanların %86'sı öğrenci çalışmalarından oluşacak dijital sergilerin etkileşimi artıracacağı ve fırsat eşitliği sağlayacağı görüşünde. %33'ünün görüşü ise sergilerin orijinalleriyle aynı hissi vermeyeceği yönünde.

5. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız çalışmaların dijital arşivleme yöntemiyle bir müzede erişime açık olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

6. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız çalışmaların dijital arşivleme yöntemiyle bir müzede erişime açık olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

.png .pdf .xls .csv

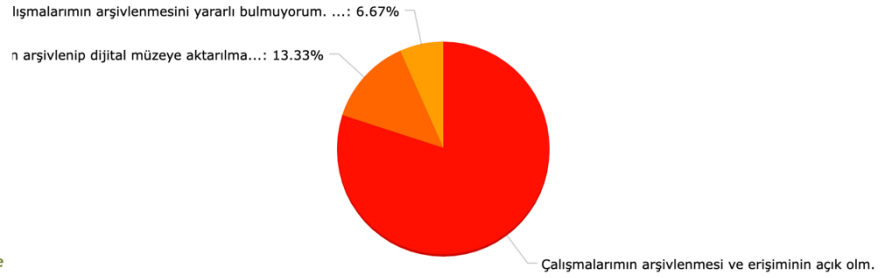
Katılımcıların sayısı: 15

12 (80.0%): Çalışmalarımın arşivlenmesi ve erişiminin açık olmasını eğitim süreci için faydalı buluyorum.

2 (13.3%): Çalışmalarımın arşivlenip dijital müzeye aktarılmasını yararlı buluyorum fakat herkesin erişimine açık olması beni endişelendiriyor.

1 (6.7%): Çalışmalarımın arşivlenmesini yararlı bulmuyorum. Gelişim sürecinde olduğum için iyi örnek teşkil edecek çalışmalarımın yer almasını isterim.

- (0.0%): Çalışmalarımın arşivlenmesini ve dijital müze fikrine sıcak bakmıyorum. Geleneksel yöntemler ile devam edilmesi çalışmaların orijinal hallerinin saklanması daha önemli

6. Analiz: Görüşmeye katılanların %80'i dijital arşivlemenin sanat eğitimi sürecine de katkısı olacağını ifade etmiştir. %13'ü ise erişimin tüm halka açık olmasından endişe duyuyor.

6. Dijital Müze ve Arşivlemenin okuduğunuz/mezun olduğunuz kurumda kullanılıyor olmasını yararlı bulur muydunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

7. Dijital Müze ve Arşivlemenin okuduğunuz/mezun olduğunuz kurumda kullanılıyor olmasını yararlı bulur muydunuz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

15 (100.0%): Faydalı olacağını düşünüyorum.

- (0.0%): Faydası olacağını düşünmüyorum.

- (0.0%): Kısmen faydalı olacağını düşünüyorum.

- (0.0%): Emin değilim!

7. Analiz: Görüşmeye katılanların tamamı okuduğu veya mezun olduğu kurumda böyle bir projenin olmasını olumlu karşılıyor.

7. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

8. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişmek ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

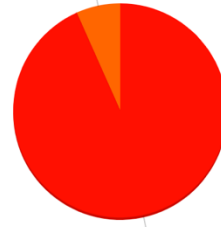
Katılımcıların sayısı: 15

14 (93.3%): Evet isterdim.

1 (6.7%): Hayır sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalışmaları yeterli olurdu.

- (0.0%): Emin değilim!

r sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalış...: 6.67%

Evet isterdim.: 93.33%

8. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş yıllarda hazırlanan farklı eğitim kurumlarındaki öğrenci çalışmalarına erişim imkanınız olsaydı hazırlayacağınız eser üzerinde ne gibi etkileri olurdu?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

9. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş yıllarda hazırlanan farklı eğitim kurumlarındaki öğrenci çalışmalarına erişim imkanınız olsaydı hazırlayacağınız eser üzerinde ne gibi etkileri olurdu?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

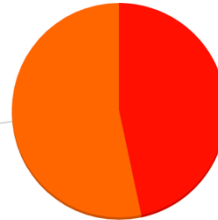
7 (46.7%): Sanat eğitimi alan bireyler olarak ülke genelinde gelişim katırmaya yardımcı olacağımı düşünüyorum.

8 (53.3%): Sanat eğitimi sürecinde bir gelişim içinde miyiz yoksa duraksayan ve yerinde sayan bir eğitim sistemine mi sahibiz, bunu daha şeffaf görmemizi sağlayacağını düşünüyorum.

- (0.0%): Sadece kendi eğitim gördüğüm eğitim kurumu yeterli olurdu.

- (0.0%): Farklı eğitim kurumlarındaki çalışmalarını görme ihtiyacım yoktur.

inde bir gelişim içinde miyiz y...: 53.33%

Sanat eğitimi alan bireyler olarak ülke gen

9. Analiz: Görüşmeye katılanların %53'ü sanat eğitimi sürecindeki öğrencilerin sanat eğitimi süreci içerisinde hangi aşamada olduklarını görmelerini kolaylaştıracağını ve eğitimin daha şeffaf bir yapıda ilerleyeceğini düşünüyor. %46'sı ise bu sistemin ülke

geneli için sanat eğitiminde gelişim kat etmesine daha çok fayda sağlayacağını düşünüyor.

9. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş dönemler ile aramızdaki kopukluğun bir sebebi olarak arşivleme yöntemimizin zayıf olmasıdır diyebilir miyiz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

10. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş dönemler ile aramızdaki kopukluğun bir sebebi olarak arşivleme yöntemimizin zayıf olmasıdır diyebilir miyiz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

12 (80.0%): Arşivleme yönteminin zayıf olması kopukluğun sebeplerinden biridir diyebiliriz.

1 (6.7%): Arşivlemenin zayıf olduğunu düşünmüyorum.

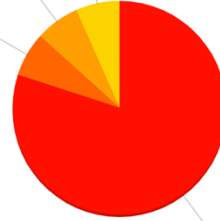
1 (6.7%): Arşivleme dışında problemlerden kaynaklandığını düşünüyorum, arşive erişim ile atakati bir problem olabilir.

1 (6.7%): Arşivlemenin etkisinin çok az olduğunu düşünüyorum.

Arşivlemenin etkisinin çok az olduğunu düşünüyorum...: 6.67%

Arşivlemenin zayıf olduğunu düşünmüyorum.: 6.67%

Arşivleme dışında problemlerden kaynaklandığını düşünmüyorum.: 6.67%

Arşivleme yönteminin zayıf olması kopukluğun sebebi

10. Analiz: Görüşmeye katılanların %80'i geçmiş dönemlerde eğitim alan sanat eğitimi öğrencileriyle arasındaki kopukluğun arşivleme sisteminin zayıf olmasına bağlıyor. Geriye kalan %20'si ise dijital arşivlemenin bu kopukluk ile çokta bağlantılı olmadığı yönünde görüş sunuyor.

10. Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkısı olacağını düşünüyor musunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

11. Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkısı olacağını düşünüyor musunuz?

.png .pdf .xls .csv

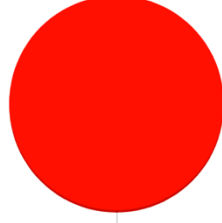
Katılımcıların sayısı: 15

15 (100.0%): Evet katkısı olacaktır.

- (0.0%): Kısmen katkısı olacaktır.

- (0.0%): Hayır katkısı olmayacaktır.

- (0.0%): Emin değilim!

Evet katkısı olacaktır.: 100.00%

11. Analiz: Görüşmeye katılanların tamamı dijital müze ve arşivleme projesinin gerçekleşmesi için olumlu bir görüş sunuyor.

EK 3
Grup -2-
Ders Belgeği ve Sanat Eğitimi Üzerine Görüş Formu

Sayfa 1

Merhaba,

Bu anket, ders belgeği ile tanışmış olan katılımcılarımıza yöneliktir. Bu bölümde, ders belgeği konusunda bilgi paylaşmak yerine, bu görüşmenin amacını ve nasıl katkı sağlayacağını açıklamak istiyoruz.

Araştırmanın odak noktası, dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimi üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu bağlamda, ders belgeği örneği araştırma kapsamında ele alınmış ve bu alandaki katkıları ölçülmüştür. Bu çalışma için katkıda bulunan ve ders belgeği ile ilgili deneyimleri olan tüm katılımcılardan, araştırmamıza katkı sağlayacak görüşlerini paylaşmalarını istiyoruz.

Sizlerden alınan geri bildirimler, araştırmada ele alınan ders belgeği örneğini zenginleştirecek ve daha kapsamlı hale getirecektir. Aynı zamanda, ders belgeği geliştirme sürecine de değerli bir geri bildirim sağlayacaktır.

Anketimiz yaklaşık olarak 5 dakikanızı alacaktır. Katılımınız ve görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımla,

Kutsal

Sayfa 2

1. Kişisel bilgilerinizi giriniz *

İsim Soyisim:

Yaşınız:

Devam eden/Mezun olduğunuz,

Eğitim Kurumu:

Mezun olunan Lise:

Cinsiyetiniz (Kadın / Erkek):

Ders Belgeği ile Tanıştığınız Yıl:

2. Sanat eğitimi almaya ne zaman karar verdiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

2. Sanat eğitimi almaya ne zaman karar verdiniz?

.png .pdf .xls .csv

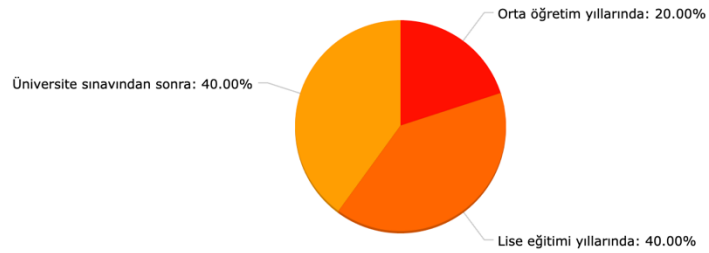
Katılımcıların sayısı: 15

3 (20.0%): Orta öğretim yıllarında

6 (40.0%): Lise eğitimi yıllarında

6 (40.0%): Üniversite sınavından sonra

- (0.0%): İkinci lisans eğitiminde

2. Analiz: Görüşmeye katılanların %20'si sanat eğitimine orta öğretimde, %40'ı lise döneminde, %40'ı üniversite döneminde başlamıştır.

3. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-iş Öğretmenliği bölümünde eğitim aldınız, hangi yıllar arasında eğitiminizi tamamladınız?

Sorusu sorularak katılımcıların hangi yıllarda eğitim aldığı kayıt altına alınmıştır.

3. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-iş Öğretmenliği bölümünde eğitim aldınız, hangi yıllar arasında eğitiminizi tamamladınız?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

1 (6.7%): 2000 ve Öncesi

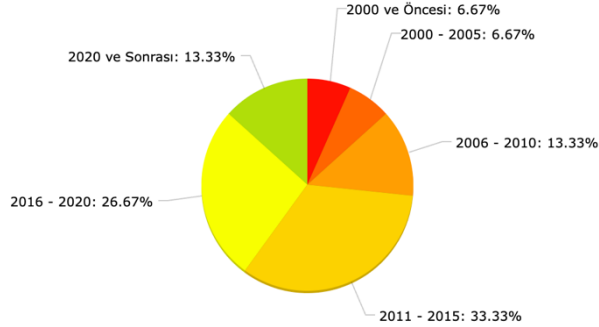
1 (6.7%): 2000 - 2005

2 (13.3%): 2006 - 2010

5 (33.3%): 2011 - 2015

4 (26.7%): 2016 - 2020

2 (13.3%): 2020 ve Sonrası

3. Analiz: Görüşmeye katılanların mezuniyetleri yıllara göre heterojen bir yapı oluşturuyor.

4. Ders belgeliğinde hangi kollarda çalıştınız?

Sorusu sorularak ders belgeliğinde hangi dallarda çalışıldığı kayıt altına alınmıştır.

4. Analiz: Görüşmeye katılanların %35'i ders belgeliğinde bir kolda çalışma fırsatı bulmuştur.

5. r8 numaralı atölyede duvarda resimlerin olması ve bazı ortak konular için yapılan çalışmalar öğrencide bilinç oluşturuyor mu? Bu görünürlülük tıkanma ve kısıtlanma yaratır mı?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

5. r8 numaralı atölyede duvarda resimlerin olması ve bazı ortak konular için yapılan çalışmalar öğrencide bilinç oluşturuyor mu? Bu görünürlük tıkanma ve kısıtlanma yaratır mı?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

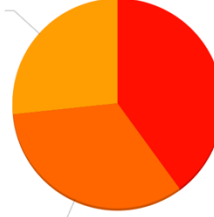
6 (40.0%): Önceki dönemlerde yapılan çalışmalarını görmek ortaya yeni çıkaracağım çalışmalar için iyi bir referans oluyor.

5 (33.3%): Yapılmış çalışmalar beni daha farklı bir bakış açısına yönlendiriyor.

- (0.0%): Hazırlanan iyi örnekleri görmek ve onlar gibi bir çalışma ortaya çıkaramamak beni olumsuz etkiliyor.

4 (26.7%): Sadece duvardaki iyi örnekler yerine tüm dönemlerde hazırlanan eserleri görmeyi isterdim.

ci iyi örnekler yerine tüm dönemlerd...: 26.67%

Önceki dönemlerde yapılan çalışmalarını gör

miş çalışmalar beni daha farklı bir bakış açısı...: 33.33%

5. Analiz: Görüşmeye katılanların %40'ı kendinden önceki dönemlerde hazırlanmış öğrenci çalışmalarını görmenin eğitim döneminde daha faydalı olacağını düşünüyor. %26'sı atölyedeki iyi örnekler dışında sergilenmeyen diğer örnekleri de görmenin daha iyi olacağını belirtmekte.

6. Sanat eğitimi sürecinde, aynı müfredat konularında sizden önceki dönemlerde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşadınız mı?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

6. Sanat eğitimi sürecinde, aynı müfredat konularında sizden önceki dönemlerde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşadınız mı?

.png .pdf .xls .csv

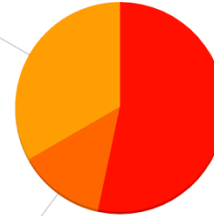
Katılımcıların sayısı: 15

8 (53.3%): Evet erişim sorunu yaşadım.

2 (13.3%): Hayır erişim sorunu yaşamadım.

5 (33.3%): Kısmen erişim sorunu yaşadım.

Kısmen erişim sorunu yaşadım.: 33.33%

Evet erişim sorunu yaşadım.: 53.33%

Hayır erişim sorunu yaşamadım.: 13.33%

6. Analiz: Görüşmeye katılanların %53'ü geçmiş dönemde hazırlanan öğrenci çalışmalarına erişim sorunu yaşamış. %33'ü kısmen erişim sorunu yaşamış. %13 için eski çalışmalara ulaşmanın zor olmadığı görülüyor.

7. Her içeriğin istisnasız alınıp saklanması mı yoksa kişisel değerlendirmeler bazında bir seçme ve değerlendirme kriterleri oluşturulup bu şekilde devam edilmesi mi? Arşivlemek için seçim kriterlerinin bağımsız (kişisel) mı yoksa belirli kurallar dahilinde mi olmasını düşünürsünüz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

7. Her içeriğin istisnasız alınıp saklanması mı yoksa kişisel değerlendirmeler bazında bir seçme ve değerlendirme kriterleri oluşturulup bu şekilde devam edilmesi mi? Arşivlemek için seçim kriterlerinin bağımsız (kişisel) mi yoksa belirli kurallar dahilinde mi olmasını düşünürsünüz?

.png .pdf .xls .csv

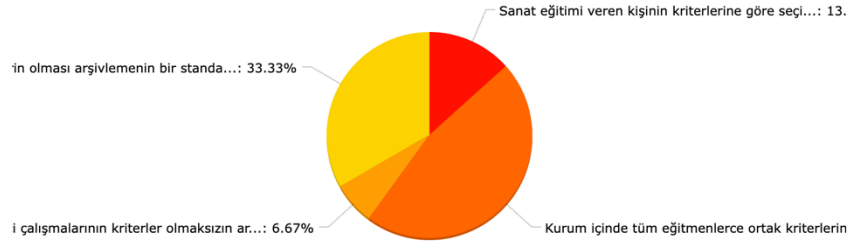
Katılımcıların sayısı: 15

2 (13.3%): Sanat eğitimi veren kişinin kriterlerine göre seçilip arşivlenmesini daha uygun görüyorum. Eğitimin her aşamasında bulunan eğitmen sürece daha hakim olacaktır.

7 (46.7%): Kurum içinde tüm eğitmenlerce ortak kriterlerin hazırlanması ve bu doğrultuda eserlerin seçimi daha objektif olacaktır.

1 (6.7%): Tüm öğrenci çalışmalarının kriterler olmaksızın arşivlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Kişisel gelişim süreci hakkında yönlendirmeler yaratıcılığı kısıtlayacaktır.

5 (33.3%): Belirli kriterlerin olması arşivlemenin bir standartta yapılmasına katkı sunabilir ama bu kriterlerin de her dönem güncellenmesi gerektiğini düşünüyorum. Güncelleme yapılmayan kriterlemeler yıllar geçtikçe bireyde kısıtlama oluşturabilir.

7. Analiz: Görüşmeye katılanların %46'sı tüm öğrenci çalışmalarının arşivlenmesi yerine sanat eğitimi verenler tarafından belirlenen kriterlere uyan çalışmaların arşivlenmesini daha doğru buluyor. %33'ü ise belirli kriterlerin olmasını yalnız bu kriterlerin her dönem güncellenmesini çünkü şartların sürekli değiştiği bu ortamda sabit kriterlerin bir süre sonra sınırlılık yaratacağını ifade ediyorlar.

8. Her dönem hazırlanan öğrenci çalışmalarından en iyi örnekler dışında tüm atölye çalışmalarını görmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

8. Her dönem hazırlanan öğrenci çalışmalarından en iyi örnekler dışında tüm atölye çalışmalarını görmek ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

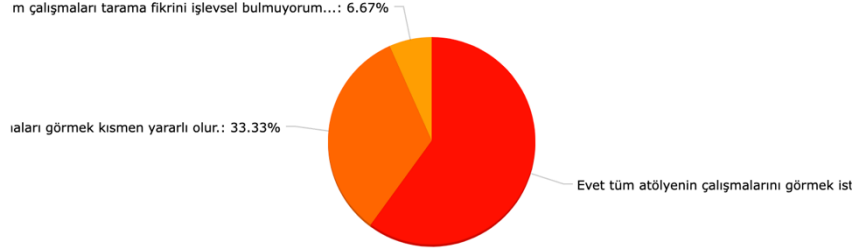
Katılımcıların sayısı: 15

9 (60.0%): Evet tüm atölyenin çalışmalarını görmek isterdim.

- (0.0%): Hayır tüm çalışmalarını görmek vakit kaybı yaratabilir.

5 (33.3%): Tüm çalışmalarını görmek kısmen yararlı olur.

1 (6.7%): Tüm çalışmalarını tarama fikrini işlevsel bulmuyorum.

8. Analiz: Görüşmeye katılanların %60'ı tüm öğrenci çalışmalarının arşivlenip görüntülenebilir olmasını isterken %33'ü ise bunun kısmen yararlı olacağını ifade ediyorlar.

9. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda (Türkiye'de yerleşik eğitim veren Güzel Sanatlar Bölümleri) hazırlanan öğrenci çalışmalarına dijital ortamlardan erişmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

9. Her dönem hazırlanan öğrenci çalışmalarından en iyi örnekler dışında, tüm atölye çalışmalarının ders BELGELİĞİ üzerinde yer almasını ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

10 (66.7%): Evet tüm atölyenin çalışmalarını görmek isterdim.

- (0.0%): Hayır tüm çalışmalarını görmek vakit kaybı yaratabilir.

5 (33.3%): Sistem üzerinde filtre seçeneği varsa tüm çalışmalarını görmek kısmen yararlı olur.

- (0.0%): Tüm çalışmaların dijital arşive aktarılmasını işlevsel bulmuyorum.

9. Analiz: Görüşmeye katılanların %66'sı ders belgeliği portalı üzerinde tüm öğrenci çalışmalarının yer almasını istiyor. %33'ü ise yararlı olması için ara yüz tasarımı ve filtreleme gibi özelliklerin çalıştığı bir yapıda olursa yararlı olacağını ifade ediyor.

10. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dönem sonu veya yıl sonunda dijital müzelerdeki gibi ders BELGELİĞİ web sitesinde öğrenci çalışmalarından oluşan bir sergide yayınlanması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

10. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda (Türkiye'de yerleşik eğitim veren Güzel Sanatlar Bölümleri) hazırlanan öğrenci çalışmalarına dijital ortamlardan erişmek ister miydiniz?

.png .pdf .xls .csv

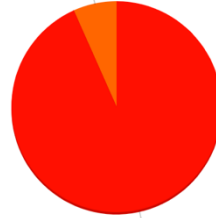
Katılımcıların sayısı: 15

14 (93.3%): Evet isterdim.

1 (6.7%): Hayır sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalışmaları yeterli olurdu.

- (0.0%): Emin değilim!

r sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalış...: 6.67%

Evet isterdim.: 93.33%

10. Analiz: Görüşmeye katılanların %93'ü bu arşiv sisteminin tüm ülke de eğitim veren kurumlarda olmasını daha yararlı buluyor. %6'sı ise sadece eğitim gördükleri kurumla sınırlı kalmasını istiyor.

11. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız tüm çalışmaların dijital arşivleme yöntemiyle ders BELGELİĞİ üzerinden erişime açık olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

11. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız eserlerin dönem sonu veya yıl sonunda dijital müzelerdeki gibi ders BELGELİĞİ web sitesinde öğrenci çalışmalarından oluşan bir sergide yayınlanması hakkında ne düşünüyorsunuz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

9 (60.0%): Sergilerin dijital ortamda yer alması katılımcı olarak daha fazla insana erişimi kolaylaştıracağından etkileşimin de buna paralel fazla olacağını düşünüyorum.

4 (26.7%): Sergilerin dijital ortamda olması etkileşimi artıracaktır yalnız eserlerin orijinal halleri dijitalde aynı etkiyi vermeyebilir.

1 (6.7%): Dijital ortamda yer alan sergiler ülke genelinde fırsat eşitliği sağladığından faydalarının daha ağırlıkta olacağını düşünüyorum.

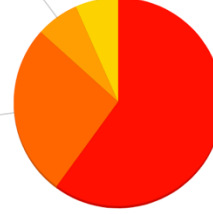
1 (6.7%): Sergilerin dijital ortamda etkili olacağını düşünmüyorum.

Sergilerin dijital ortamda etkili olacağını düşünm...: 6.67%

rtamda yer alan sergiler ülke genelinde f...: 6.67%

ortamda olması etkileşimi artır...: 26.67%

Sergilerin dijital ortamda yer alması katılım

11. Analiz: Görüşmeye katılanların %60'ı öğrenci çalışmalarının dijital bir sergide yer almasını yararlı buluyor. %26'sı ise serginin gerçek hissiyatından noksan olacağı görüşünde.

12. Öğrenci çalışmalarının dijital aktarılması, eserlerin doğal yapısını tam anlamıyla aktaramayabilir. 3 boyutlu çalışmalarda 360 görüntüleme yapılsa da eserlerin hacimleri gerçekte olduğu gibi aktarılamayacağı için belirli kayıplar söz konusu olacaktır. Bu gibi durumlar göz önünde bulundurulduğunda dijital arşivleme fikrinin eleştirilmeye açık noktaları olduğunu anlayabiliyoruz. Sizin de bu konu hakkında düşüncelerinizi bir iki cümleyle alabilir miyiz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

12. Sanat eğitimi sürecinde hazırladığınız tüm çalışmaların dijital arşivleme yöntemiyle ders BELGELİĞİ üzerinden erişime açık olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

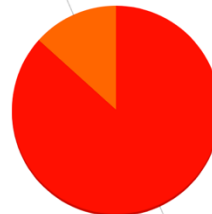
13 (86.7%): Çalışmalarımın arşivlenmesi ve erişiminin açık olmasını eğitim süreci için faydalı buluyorum.

2 (13.3%): Çalışmalarımın arşivlenip dijital müzeye aktarılmasını yararlı buluyorum fakat herkesin erişimine açık olması beni endişelendiriyor.

- (0.0%): Çalışmalarımın arşivlenmesini yararlı bulmuyorum. Gelişim sürecinde olduğum için iyi örnek teşkil edecek çalışmalarımın yer almasını isterim.

- (0.0%): Çalışmalarımın arşivlenmesini ve dijital müze fikrine sıcak bakmıyorum. Geleneksel yöntemler ile devam edilmesini çalışmaların orijinal hallerinin saklanması daha önemli

alışmalarımın arşivlenip dijital müzeye aktarılma...: 13.33%

Çalışmalarımın arşivlenmesi ve erişiminin açık olm...: 8

12. Analiz: Görüşmeye katılanların %86'sı öğrenci çalışmalarının ders belgeliği

üzerinden arşivlenmesi fikrine sıcak bakıyor. %13 ise bu arşivim halka açık olmasından endişe duyuyor.

13. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan öğrenci çalışmalarına ders BELGELİĞİ gibi bir portal üzerinden erişmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

13. Analiz: Görüşmeye katılanların çoğu dijital ortamların kullanımı ve depolanmasından endişe duyuyor. Tüm katılımcılar her olumsuzluğa karşın öğrenci açısından faydasının ağırlıklı olduğu yönünde görüş sunmaktadırlar.

14. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan yıl sonu sergilerine ders BELGELİĞİ gibi bir portal üzerinden erişmek ister miydiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

14. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan öğrenci çalışmalarına ders BELGELİĞİ gibi bir portal üzerinden erişmek ister miydiniz?

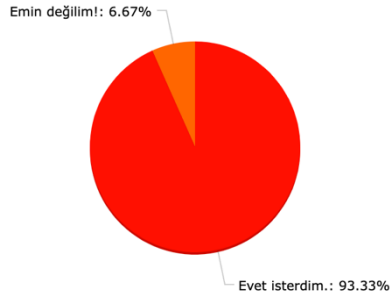
[.png](#) [.pdf](#) [.xls](#) [.csv](#)

Katılımcıların sayısı: 15

14 (93.3%): Evet isterdim.

- (0.0%): Hayır sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalışmaları yeterli olurdu.

1 (6.7%): Emin değilim!

14. Analiz: Görüşmeye katılanların %93'ü tüm eğitim kurumlarındaki öğrenci çalışmalarına ders belgeliği üzerinden erişim imkanının olmasını istiyor.

15. Ders BELGELİĞİ'nin web sitesini, dijital müze ve arşivleme anlamında daha sistematik ve kullanıcı dostu bir arayüze sahip olmasını gerekli görüyor musunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

15. Sanat eğitimi veren tüm kurumlarda hazırlanan yıl sonu sergilerine ders BELGELİĞİ gibi bir portal üzerinden erişmek ister miydiniz?

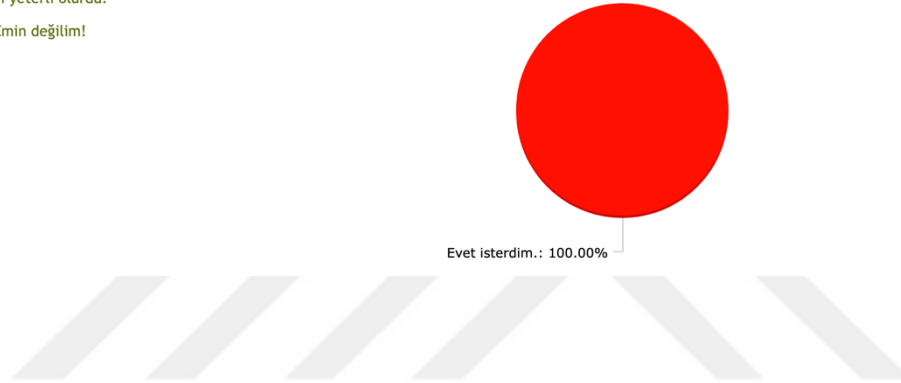
.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

15 (100.0%): Evet isterdim.

- (0.0%): Hayır sadece eğitim gördüğüm kurumun öğrenci çalışmaları yeterli olurdu.

- (0.0%): Emin değilim!

15. Analiz: Görüşmeye katılanların tamamı tüm sanat eğitimi verilen kurumlardaki yıl sonu sergilerine de ders belgeliği üzerinden erişimin olmasını istiyor.

16. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş dönemler ile aramızdaki kopukluğun bir sebebi olarak arşivleme yöntemimizin zayıf olması diyebilir miyiz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

16. Ders BELGELİĞİ'nin web sitesini, dijital müze ve arşivleme anlamında daha sistematik ve kullanıcı dostu bir arayüze sahip olmasını gerekli görüyor musunuz?

.png .pdf .xls .csv

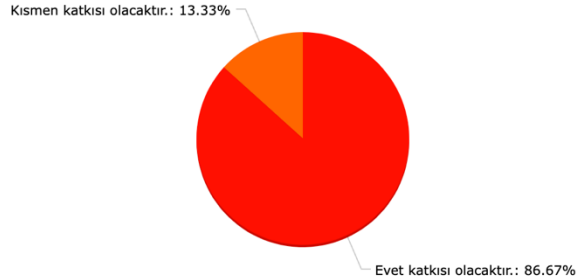
Katılımcıların sayısı: 15

13 (86.7%): Evet katkısı olacaktır.

2 (13.3%): Kısmen katkısı olacaktır.

- (0.0%): Hayır katkısı olmayacaktır.

- (0.0%): Emin değilim!

16. Analiz: Görüşmeye katılanların %86'sı ders belgeliğinin ara yüz tasarımı ve site haritasının daha kullanıcı odaklı ve kullanışlı olmasını istiyor.

17. Geçmiş yıllardaki öğrenci çalışmalarının erişilebilir olması kısıtlı olduğu için yakın geçmişimizle aramızdaki bağı güçlendirmek adına biz dijital arşivleme yaparak çözüm bulmaya çalıştık. Sizin bu kopukluğu gidermek adına farklı bir öneriniz varsa bir iki cümleyle belirtebilir misiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

17. Sanat eğitimi sürecinde geçmiş dönemler ile aramızdaki kopukluğun bir sebebi olarak arşivleme yöntemimizin zayıf olmasıdır diyebilir miyiz?

.png .pdf .xls .csv

Katılımcıların sayısı: 15

10 (66.7%): Arşivleme yönteminin zayıf olması kopukluğun sebeplerinden biridir diyebiliriz.

1 (6.7%): Arşivlemenin zayıf olduğunu düşünmüyorum.

3 (20.0%): Arşivleme dışında problemlerden kaynaklandığını düşünüyorum, arşive erişim ile alakalı bir problem olabilir.

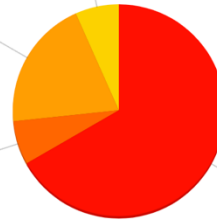
1 (6.7%): Arşivlemenin etkisinin çok az olduğunu düşünüyorum.

Arşivlemenin etkisinin çok az olduğunu düşünüyorum...: 6.67%

Problemlerden kaynaklandığını düşünüyorum...: 20.00%

Arşivlemenin etkisinin çok az olduğunu düşünmüyorum...: 6.67%

Arşivleme yönteminin zayıf olması kopukluğu

17. Analiz: Görüşmeye katılanların %66'sı geçmiş yıllarda hazırlanan öğrenci çalışmalarınıyla şu an eğitim alan öğrenciler arasındaki kopukluğun arşivlemenin yapılmıyor olmasından kaynaklandığını ifade ediyorlar. %20'si ise bu kopukluğun sadece arşivleme değil bir çok faktörden kaynaklandığı görüşünde.

18. Dijital müze ve arşivleme özelinde öğrenci çalışmalarının arşivlenmesi fikri hakkında olumsuz olabileceğini düşündüğünüz durumlar olduğunu birkaç cümle ile belirtebilir misiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

18. Analiz: Görüşmeye katılanların tümü her eğitim kurumunun içinde sanat eğitimi veren birimlerin bir belleğinin olmasını düşünüyor. Eski mezunlar ve yeni öğrenciler arasındaki bağı bu sayede daha güçlü olacağını bunun öğretmenlerce de yeni nesillere aktararak bilinçli bir sanat eğitiminin ancak mümkün olacağını ifade ediyorlar.

19. Dijital müze ve arşivlemenin sanat eğitimine katkısı olacağını hiç şüphesizki biliyoruz. Peki olumsuz olabileceğiniz düşündüğünüz durumları düşündüğünüzde siz neler söylersiniz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

19. Analiz: Görüşmeye katılanlar eserlerin olduğundan kötü görünme ihtimali olduğunu ve eski çalışmalardan fazla esinlenme olursa süreçte duraksama olabileceğini belirtiyorlar.

20. Ders Belgeliğinin arşivleme şekli ve web sitesini göz önüne alarak iyileştirmeye açık noktaları olduğunu düşünüyor musunuz?

Sorusu sorularak kendi düşüncelerine en yakın cevabı vermeleri istenmiştir.

20. Analiz: Görüşmeye katılanların ders belgeliğinin ara yüz tasarımının yeniden tasarlanmasını ve daha kolay erişim ile ulaşılabilecek formata gelmesini istiyor. Hatta bir uygulama ile telefonlarında görmek isteyen katılımcılar da bulunuyor.